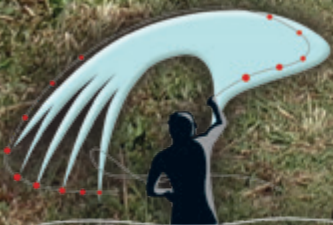

Onderweg

Jaargang 14, nummer 5

Periode 20 juni t/m 16 augustus 2026

Verschijningsdatum volgend nummer:

Jaargang 14, nummer 6: 7 augustus 2026

Betreft periode 15 augustus t/m 4 oktober 2026

Inleveren kopij tot 17 juli 2026 op

e-mailadres redactie@12apostelen.nl

Colofon

Zie pagina 10.

Inhoud

Cover: Onderweg zijn.

- 2** Voorwoord
- 3** Van de pastores

- 4** Financieel resultaat 2025
Missionaire parochie
Lintjesregen 2026
- 5** Van de bestuurstafel
Parochiële startviering
- 6-7** Bisdom bedevaart Lourdes 2026
Een ware belevenis

- 8** Lot en barmhartigheid

- 8** Franciscus, een uitvoerige kennismaking

- 9** In de spotlights

- 10** Colofon
Aandacht voor
- 11** Doordeweekse vieringen
- 12-13** Vieringschema
- 14** Kids & Teens
- 15** Bewaren, bidden en bewonderen
Bedevaart Kevelaar

- 16-27** Uit de geloofsgemeenschappen
- 28** Onze religieuze gebruiksvoorwerpen

06 103 19 638
het telefoonnummer voor:
ziekenzalving,
ziekenzegen en uitvaart

Voorwoord**Onderweg zijn**

Als parochianen maken we een gezamenlijke levensreis: samen trekken we op in het geloofsleven. De naam van ons parochieblad geeft aan dat wij voortdurend onderweg zijn. Onderweg zijn is een proces van vallen en opstaan, van keuzes maken, van volhouden en van steeds weer verder gaan. We ondernemen bij wijze van spreken een pelgrimstocht, een tocht waarop we zoekend en lerend God proberen te ontmoeten. Zo willen we samen kerk-zijn. Op onze levensreis staan we stil bij belangrijke momenten en innerlijke gevoelens, worden we gevormd door ervaringen en komen we tot nieuwe inzichten. Aan de reisbagage probeert de redactie naast nieuws en informatie vooral ook hoop en bezinning toe te voegen en u daarmee te inspireren het geloof in het leven van alledag vorm te geven. In de voor ons liggende vakantieperiode zullen velen van ons op reis gaan met het doel de dagelijkse sleur te onderbreken, het hoofd vrij te maken en om rust te vinden. Niet direct een pelgrimstocht, maar ook tijdens zo'n vakantiereis kun je God ontmoeten: in de schoonheid van de natuur, in een goed gesprek, de ontmoeting met een ander of in de stilte van een kerkgebouw. De zomermaanden zijn bij uitstek geschikt voor bezinning, om na te denken over je leven, te ontdekken wat je in het leven écht nodig hebt en wat je écht gelukkig maakt. Onderweg zijn in vakantietijd biedt je ook de mogelijkheid tot nieuwe inzichten te komen en de band met God te verdiepen. Ik wens alle lezers van *Onderweg*, ook de thuisblijvers, een fijne en inspirerende vakantieperiode.

Gerrit te Vaarwerk

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de (PCI) Parochiële Caritas Instelling, tel. 0575-711 310 of aanvraag@caritas12apostelen.nl www.caritas12apostelen.nl

Rust, en opladen

Wij staan aan het begin van een relatief rustige periode in ons kerkelijk leven. Het afgelopen voorjaar was zoals gewoonlijk druk met alle kerkelijke activiteiten. De feestdagen Pasen en Pinksteren vielen vroeg dit jaar en dan was er tussendoor ook nog de Bisdombedevaart naar Lourdes, die overigens heel mooi en inspirerend was. Aan een beetje rust zijn we wel toe dunkt mij, en dat is heel gewoon. Wij mogen ons in alle rust even terugtrekken om tot bezinning te komen en nieuwe energie op te doen voor het nieuwe seizoen.

We kunnen lezen dat Jezus dit ook met enige regelmaat deed, Jezus ging de berg op om te bidden, dat doet hij heel specifiek vier maal, maar daarnaast trok hij zich met enige regelmaat in eenzaamheid terug. Hij deed dit om te bidden, om na te denken, om zijn zinnen even te verzetten. Even weg uit de hectiek van alle dag, geen vragen, geen aantijgingen, geen discussie. Geen mensen die veel van Hem vragen. Neen, even tot rust komen, even alles op een rijtje zetten zoals wij dat zo mooi zeggen. In deze tijd van vakantie van rust, van hopelijk mooi weer, nemen ook wij daar de tijd voor. Ieder van ons doet dat op zijn of haar eigen manier. We trekken de bergen in, zijn sportief, extra actief, gaan mooie historische plekken bezoeken, duiken een boek in of liggen heerlijk lui aan het strand, we laten ons verwennen en genieten volop. En als ik dan zo kijk naar de zondagsezingen van deze periode dan gaat het over: vinden, ontdekken, overgave, meer kunnen dan je denkt. Het gaat over onze activiteiten in deze periode, we gaan op ontdekking, we vinden, we geven ons over aan wat op onze weg komt, en ontdekken soms dat we dingen doen waarvan we dachten dat we het nooit zouden doen. We nemen tijd voor ons zelf.

Tijd voor jezelf

Ik leg de wereld even stil, omdat ik nu alleen zijn wil. Geen haast, geen

moeten, even niets, gewoon genieten van de stilte. Zodat mijn batterij weer vult, met nieuwe kracht en meer geduld.

“Laad me met rust” kun je zeggen; laad met een “d” dus!!!

Die rust hebben we nodig om onszelf op te laden voor het nieuwe dat komen gaat. Het is God zelf die ons dat bij de schepping al duidelijk heeft gemaakt.

“Zo werden hemel en aarde voltooid, en alles waarmee ze toegerust zijn. Op de zevende dag bracht God het werk dat Hij verricht had tot voltooiing. Hij rustte op de zevende dag van al zijn werk dat Hij

verricht had. God zegende de zevende dag en maakte hem heilig, want op die dag rustte God van al het werk dat Hij scheppend tot stand had gebracht.”

God nodigt ons uit om samen met Hem, in alle rust te genieten van alles wat Hij tot stand heeft gebracht. Zijn schepping en zijn verhalen, de verhalen over en van zijn Zoon zijn dan onze laadpaal, en daar mogen wij te allen tijde ongelimiteerd op inpluggen.

Gun jezelf de tijd!
Fijne vakantie!

Diaken Anton Bos

Financieel resultaat 2025

Vergeleken met het exploitatiesaldo over 2024 heeft de parochie over het jaar 2025 een klein negatief exploitatiesaldo behaald. Het negatieve exploitatiesaldo over 2025 bedroeg € 18.000 en dat over 2024 maar liefst € 356.000. Dat het resultaat over 2025 beter was dan verwacht, is als volgt te verklaren.

- a De bijdragen van de parochianen zijn in 2025 op hetzelfde niveau gebleven als het jaar ervoor.
- b De inkomsten uit effecten stegen.
- c De opbrengsten van de begraafplaatsen waren in 2025 flink hoger dan in 2024.
- d De personeelskosten waren in 2025 lager dan in 2024.
- e Groot onderhoud aan de kerkgebouwen en verhuurde pastorieën is kostbaar. De kosten worden weliswaar ten laste van de voorziening voor groot onderhoud gebracht, maar om deze voorziening op niveau te houden moest er toch een bedrag van € 160.000 aan de voorziening worden toegevoegd. Daardoor namen de uitgaven voor groot onderhoud toe.
- Het vermogen van de parochie steeg in het boekjaar 2025 van € 10,7 miljoen naar € 11,6 miljoen. Dit komt met name door de waardeinstijging van het verhuurde onroerend goed van de parochie. Volgens voorschriften van het bisdom worden deze waardeinstijgingen rechtstreeks aan het vermogen toegevoegd.

Lintjesregen 2026

Het heeft zijne majesteit behaagd...

Bij de lintjesregen op vrijdag 24 april 2026 hebben vier actieve parochianen, mede naar aanleiding van hun werkzaamheden voor onze parochie, een koninklijke onderscheiding ontvangen. In het gemeentehuis van de gemeente Berkelland werden mevrouw Margriet te Morsche en mevrouw Mariëtte Geerligts benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. In

Zutphen werd de heer Willy van Schooten onderscheiden en benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. In Lochem werd mevrouw Tini Hilhorst-Brugge uit Almen benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Wij feliciteren Margriet, Mariëtte, Willy en Tini met deze mooie onderscheidingen.

De bedragen zijn in duizenden euro's.

Exploitatiesaldo werkelijk 2025 werkelijk 2024

Bijdragen parochianen

Kerkbijdragen	212	206
Collecten	67	60
Stipendia	9	11
Overige bijdragen parochianen	53	51
	<u>341</u>	<u>328</u>

Opbrengsten uit beleggingen

Opbrengsten onroerend goed	278	244
Inkomsten uit effecten	247	96
	<u>525</u>	<u>340</u>

Opbrengsten begraafplaatsen

	160	106
Totaal opbrengsten	<u>1.026</u>	<u>774</u>

Kosten

Persoonskosten	283	385
Kosten onroerend goed	440	372
Kosten begraafplaatsen	30	52
Rentekosten en beheer effecten	36	35
Kosten eredienst	37	38
Kosten pastoraal	55	66
Bijdragen Bisdom	87	86
Beheerskosten	76	96
Totaal kosten	<u>1.044</u>	<u>1.130</u>

Exploitatiesaldo

	-18	-356
--	-----	------

Bijzonder posten

Koersresultaten beleggingen	19	374
Herwaardering onroerend goed	888	111
Legaten	0	13
Totaalresultaat	<u>889</u>	<u>142</u>

Vermogen

Vermogen op 1 januari	10.740	10.598
totaalresultaat	889	142
Vermogen op 31 december	<u>11.629</u>	<u>10.740</u>

Missionaire parochie

Wat is een missionaire parochie?

Tijdens twee bijeenkomsten in dorpshuis 'De Horst' in Keijenborg hebben in totaal 26 leden van de locatieraden en pastoraatgroepen en ook lekenvoorgangers naar het antwoord op deze vraag gezocht. Pastoor Harrold Zemann en Wouter ten Have, coördinator werkgroep 'Missionaire Parochie' van de parochie Maria Laetitia (Doetinchem), hebben daar samen twee keer een PowerPointpresentatie gegeven.

Een missionaire parochie is een gastvrije gemeenschap van leerlingen van Jezus Christus. Vanuit gebed en vertrouwend

op de Heilige Geest zetten de leerlingen zich daar met hart en ziel voor in. Ieder doet dat met haar en zijn eigen talenten. In de PowerPointpresentatie kwamen items voor als:

- Als er een deur sluit, zet God vaak een raam open.
- Niet naar minder kijken, maar kijken naar groei.
- De priester moet ook leerling worden.
- Samen leerling-zijn en gemeenschap vormen.

En op de vraag "Wat is kerk?" zaten onderwerpen als:

- De parochie is onze geloofs-gemeenschap.

- Niet altijd vanuit het geloof en de band met Jezus Christus.
- Luisteren naar de Heilige Geest, naar elkaar.

De deelnemers waren enthousiast over de inspirerende bijeenkomsten. Deze zullen dan ook zeker een vervolg krijgen. Het pastoraal team en de werkgroep 'Missionaire Parochie' zullen doorbouwen aan het missionair-zijn van de parochie HH. Twaalf Apostelen door beleid te formuleren en dit verder uit te dragen.

Ineke Peterse

VAN DE BESTUURSTAFEL

Hoewel het parochiebestuur uit maar een paar mensen bestaat, zien we dat we met elkaar toch heel veel doen en gedaan krijgen. Met elkaar is niet alleen het parochiebestuur, maar ook de medewerkers van het secretariaat, de financiële administratie en diverse vertegenwoordigers uit verschillende locaties.

Trots zijn wij als parochie dat maar liefst drie vrijwilligers binnen onze parochie een koninklijke onderscheiding hebben ontvangen en waarbij in de motivatie heel nadrukkelijk de vele werkzaamheden voor de parochie werden benoemd.

Voor het parochiebestuur staat bouwen aan de toekomst centraal. We werken om bij de stip op de horizon aan te komen. Die stip is er wel degelijk. Het pastoraal team is al ver met de bijeenkomsten voor de missionaire parochie en ook daar werken we samen, dit keer met vertegenwoordigers van de parochie Maria Laetitia. Maria Laetitia heeft veel ervaring met de missionaire parochie en wij maken graag gebruik van hun kennis. Het klinkt misschien nog ver weg, 30 augustus, maar de eerste voorbereidende gesprekken voor de parochiële startviering zijn al geweest. Mooie plannen en goede ideeën zijn gedeeld met diverse mensen en een ieder is druk met zijn eigen specialiteit. We kunnen als parochie ook terugkijken op een zeer geslaagde bedevaart naar Lourdes, waar weer vele verbindingen zijn gelegd en waar we met een heel goed gevoel aan kunnen terugdenken.

De zoektocht naar versterking op het secretariaat is afgerond: Liesbeth Bökkerink wordt vanaf 1 juni ingewerkt, om op tijd klaar te zijn als Petra Hulman aan het eind van dit jaar met vervroegd pensioen gaat.

De nieuwe website krijgt steeds meer vorm en kleur en het streven is om deze per 1 juli gereed te hebben. Er moet hiervoor nog wel veel werk verricht

worden, maar de lijnen zijn duidelijk en er wordt hard aan gewerkt.

Het is onontkomelijk, maar het proces van kerksluitingen blijft ons bezighouden. Op 27 september zal de kerk in Vorden aan de eredienst worden onttrokken. De vrijwilligers van de geloofsgemeenschap werken hard om er een viering van te maken die men zich nog lang zal herinneren, ondanks het feit dat 't om het einde van een heel mooie periode gaat. Er wordt gewerkt om aan de toren van de kerk een Mariakapel te realiseren. Daarin zullen kenmerkende elementen uit de kerk worden verwerkt. In het proces van kerksluiting wordt er met veel geleidingen overlegd: met vertegenwoordigers van de betrokken geloofsgemeenschappen, met gemeentes, makelaars, geïnteresseerden, enzovoort. Het is een proces dat veel tijd kost en om zorgvuldig overleg met de geloofsgemeenschappen vraagt. Als parochiebestuur willen we daarbij zo transparant mogelijk communiceren en er bovendien voor staan dat er altijd een plek overblijft (of komt) waar de geloofsgemeenschap kan samenkomen.

Tom Schenk

Parochiële startviering "Jongeleu en oale grond" (Herman Finkers)

Op zondag 30 augustus 2026 komen we voor de parochiële startviering samen in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen. Het thema van de viering, waarin het gehele pastoraal team voorgaat, is: 'Vinden wat je lief is.' In de overige kerken van de parochie zullen er die dag geen vieringen zijn.

Alle parochianen uit alle geloofsgemeenschappen, jong en oud, zijn welkom. Voor deze viering worden speciaal uitgenodigd de communicantjes die in oktober de Eerste Heilige Communie ontvangen. Ook hun ouders, broertjes en zusjes zijn van harte welkom. Alle kinderen worden bij de viering betrokken en krijgen bij het thema passende taken. Zo zullen de kinderen het onderwerp

van de evangelielezing van die dag uitdragen: 'Vertrouwen op het Licht en verbinding met elkaar'. Het licht geven we ook door met 14 paaskaarsen, voor elke geloofsgemeenschap een kaars. De paaskaarsen worden uitgereikt aan parochianen die voor hun eigen geloofsgemeenschap van bijzondere betekenis zijn.

Een projectkoor o.l.v. Joop van Goozen verzorgt de zang. Koorleden uit alle geloofsgemeenschappen, maar ook niet-koorleden die graag zingen, zijn van harte welkom. Zij kunnen zich opgeven bij het parochiesecretariaat. Wij vergeten ook de Voedselbank niet, vooral ook omdat er op dit moment hoge nood bij de voedselbanken is. U kunt op 30 augustus houdbare artikelen deponeren in manden

die achterin de kerk staan. Na de viering is er gelegenheid om met elkaar een kopje koffie/thee te drinken, voor de kinderen is er limonade, en voor iedereen iets lekkers. Op het kerkplein wordt een tent geplaatst waarin – ook voor kinderen – activiteiten plaatsvinden. En de ijscokekar ontbreekt uiteraard niet.

In het volgende nummer van *Onderweg* kunt u het volledige programma vinden met daarin ook details over de parkeervoorzieningen.

Bisdom bedevaart Lourdes 2026

Een ware belevenis

Op woensdag 22 april was de viering met pelgrimszegen in de O.L.V. Tenhemelopnemingskerk in Doetinchem om te bidden voor een goede bedevaart en behouden reis. Het merendeel van de 20 pelgrims uit de parochie HH. Twaalf Apostelen was van 25 april t/m 2 mei voor de eerste keer in Lourdes. We reisden samen met 30 personen van de parochie Maria Laetitia uit Doetinchem. Ook pastoor Zemann en diakens Oude Groen en Bos behoorden tot het gezelschap. We logeerden in hotel Astoria Vatican, waar het goed toeven was met prima bedden en twee keer per dag een drie gangen menu.

Al op de avond van aankomst verkenden we na het avondeten het heiligdom, ongeveer een kwartier lopen vanaf het hotel. Daarna op tijd naar bed want het was een lange dag vanaf half vier in de ochtend toen we uit Vorden vertrokken. Op zondagmorgen startten we met de lauden in de Bernadettekerk. De 1500 pelgrims van het Bisdom Utrecht waren goed herkenbaar met hun rode sjaals. 's Middags wandelden we langs plekken waar Bernadette gewoond heeft. 's Avonds hielden we zelf een korte viering bij de kaarsenkapel en het beeld van Maria. Onze jongste deelnemer, Brent, stak de speciale kaars van de beide parochies aan en we legden bloemen bij Maria.

Op maandag 27 april verschenen veel pelgrims in oranje kleding aan het ontbijt, ter ere van onze koning. Na de eucharistieviering waarin kardinaal Eijk

voorging kregen alle pelgrims op het grasveld, onder een oranje zonnetje, koffie en een oranjebitter. Natuurlijk werd het Wilhelmus gezongen. 's Middags de viering van Barmhartigheid met aansluitend gelegenheid om te biechten. 's Avonds de lichtprocessie die, vanwege het voorspelde onweer, binnen plaatsvond in de grote ondergrondse kerk waar 20.000 mensen in kunnen.

Op dinsdag moesten we vroeg op voor de viering in de openlucht bij de grot. Kardinaal Eijk hield een inspirerende overweging. Het is iedere keer een prachtig gezicht om zoveel priesters, diakens, acolieten, misdienaars en vaandeldragers te zien aankomen. Marcel Wermers droeg steeds de vlag van onze parochie. Na de mis werd de Bisdom foto gemaakt op het plein. Knap hoe de fotograaf iedereen op de plek dirigeerde en ook op de foto kreeg. Daarna liepen we de kleine kruisweg, waarin diakens Anton Bos ons voorging. De sacramentsprocessie 's middags werd weer in de grote Pius X basiliek gehouden vanwege de weersvoorspelling. Dat was jammer.

Op woensdag werd de internationale mis gehouden voor alle in Lourdes aanwezige pelgrims van allerlei nationaliteiten. De ondergrondse Pius X basiliek stroomde vol. Een vijftal leden van onze groepen bemachtigde een plekje in het koor. Daarvoor moesten ze al vroeg uit de veren, want: Vol is vol. Mensen in rolstoelen mogen altijd vooraan zitten. Op schermen is alles goed te volgen als je verder naar achteren zit. Kardinaal Eijk was de celebrant en deed dit in het Frans. Alleen de overweging was in het Nederlands. De vertaling stond op de schermen. Het viel steeds op hoe goed alles georganiseerd is, zoals de collecte en het communie uitdelen. Het is indrukwekkend om met zoveel gelovigen de eucharistie te vieren. Na de mis lieten we een foto van onze groep maken. Afbeelding 4: Lourdes groepsfoto 's Middags liep een groot deel van onze groep de grote kruisweg. Deze is alleen te doen voor mensen die goed ter been zijn, vanwege de hoogteverschillen en ongelijke wegen. Het zijn indrukwekkende beeldengroepen. In een vorige *Onderweg* heeft u er afbeeldingen van kunnen zien. Pastoor Zemann ging voor in de kruisweg. Later op de middag was de viering met handoplegging in de Bernadettekerk. Diaken Anton Bos was diaken van het woord. Het maakte een diepe indruk als de priester je de hand oplegde. Heel bijzonder. 's Avonds vierden we het 31-jarig priesterjubiläum van onze pastoor. De parochie Maria

Laetitia had een lied gemaakt voor hem op de melodie van de engelbewaarder. Dit werd zeer op prijs gesteld. Ook kreeg de pastoor cadeaus van de pelgrims. Het werd een gezellig samenzijn. Naarmate de week vorderde mengden beide groepen zich steeds meer. Aan tafel ging men door elkaar zitten en men had zorg voor elkaar. Op donderdag 30 april ging een grote groep pelgrims met de bus op dagexcursie naar Gavarnie in de Pyreneeën en de Pont d'Espagne op de grens met Spanje. Een andere groep wandelde naar de schaapskooi waar Bernadette altijd de schapen hoedde. Daar was een eucharistieviering.

Vrijdag 1 mei, de laatste dag in Lourdes.

We hadden de slotviering weer in de Pius X basiliek. De kardinaal ging weer voor en diaken Günther Oude Groen mocht diaken van het woord zijn. Een hele eer om naast de kardinaal te staan. 's Middags baden we buiten de rozenkrans onder leiding van de pastoor.

Tussen alle vieringen door kon je zelf je tijd invullen. Op het heiligdom was geen commercie. Daar kon je alleen kaarsen kopen.

In de straten eromheen waren volop winkels met souvenirs, die gretig gekocht werden. 's Avonds zegende pastoor Zemann alle pelgrims en de gekochte devotionalia en baden we voor een voorspoedige en behouden thuisreis.

Maria Schotman

Op vrijdag 22 mei hielden we in Keijenborg de dankviering voor een prachtige bedevaart en behouden thuiskomst met de pelgrims van beide parochies. Bij het slotlied: 'Te Lourdes op de bergen' hieven alle pelgrims hun kaars bij het refrein: 'Ave Maria', net als in Lourdes. Bij de koffie na afloop werd gebak geserveerd, gebakken door parochianen van Maria Laetitia, en gezellig nagepraat. Ook werden er foto's van de bedevaart getoond.

Lot en barmhartigheid

Tijdens de paasdagen las ik een krantenartikel over Soedanese vluchtelingen in Libanon. Nidal Saeed, een dertigjarige vrouw met een pasgeboren baby, vertelt daarin haar verhaal.

Zo'n zeven jaar geleden vluchtte ze met haar man uit de Soedanese regio Darfur om daar te ontsnappen aan het nietsontziende oorlogsgeweld. Ze kwamen uiteindelijk terecht in de Libanese hoofdstad Beiroet, waar haar man een baan vond als onderhoudsmedewerker in een restaurant. Sinds maart dit jaar is ook in Libanon de oorlog echter teruggekeerd. Het Israëliëse leger bombardeert in vrijwel heel Libanon om Hezbollahstrijders uit te schakelen. Het huis van Nidal en haar man in het zuiden van Beiroet kwam ook onder vuur te liggen, dus moesten de vluchtelingen uit Soedan opnieuw vluchten. Nu binnen Libanon zelf. Ze vonden onderdak in de Saint-Josephkerk in hartje Beiroet. Terwijl zij haar verhaal doet, wassen gelovigen om de beurt handen en voeten tijdens de mis op Witte Donderdag in deze kerk. Elders in de kerk lopen vluchtelingen af en aan. Overal liggen matrassen waarop de ontheemden slapen.

Zo'n 200 in totaal. Nidal vertelt dat ze hoopt dat ze voorgoed in de kerk kan blijven. Eindelijk rust. Wat me trof bij het lezen van dit vluchtelingenverhaal zijn eigenlijk twee dingen. Ten eerste het lot dat je beschoren is als mens en de toevalligheid ervan. Eerst moet je vluchten uit de hel van Darfur, en vervolgens weer van de plek waar je rust en veiligheid

had gevonden. Daar komt bij dat de vluchteling vrijwel nergens echt welkom is. Ook in Libanon is de vluchteling de meest kwetsbare mens. Hoeveel ellende en pech kun je als mens over je heen krijgen als gevolg van de plek waar je wieg stond? (Andersom geldt natuurlijk ook dat de meesten van ons het geluk hadden om toevallig geboren te zijn in een welvarend land dat al meer dan tachtig jaar vrede kent.) Tegelijkertijd

zag ik de hulp die de Saint Josephkerk aan de ontheemden bood. Ik zag één van de essentiële opdrachten van Christus: barmhartigheid jegens de ander, de vreemdeling. Een mis te midden van vluchtelingen. Het is bijzonder troostrijk dat er in deze wereld van bruto en rücksichtslos oorlogsgeweld plekken zijn waar het goede, de naastenliefde, zich manifesteert.

En het lijkt wel dat de kerk in deze wereld van geweld en oorlog de laatste veilige haven is geworden voor de vertrapten. Maar dit is ook de ware kerk, de kerk zoals deze moet zijn. God leeft immers in de naastenliefde.

Hans Limbeek

Franciscus, een uitvoerige kennismaking

Franciscus, wie kent hem niet? We hebben het hier niet over de vorige paus, maar over Franciscus van Assisi, een van de meest geliefde heiligen in de Katholieke Kerk.

In 2026 wordt wereldwijd herdacht dat Franciscus 800 jaar geleden is overleden. Zijn sterfdag, 4 oktober 1226, is een goede gelegenheid om nader kennis te maken met zijn geschriften en zijn radicale liefde voor God en de schepping. Op twee avonden, verzorgd door pastor Harry Scheve, kunt u uitvoerig kennismaken met het leven en werk van Franciscus. De eerste avond staat in het teken van de persoon Franciscus en de tijd waarin hij leefde. We kunnen

daarvoor putten uit een overvloed aan materiaal, variërend van middeleeuwse bronnen tot moderne biografische studies. Op de tweede avond zullen we stilstaan bij enkele van zijn geschriften, want we leren hem het beste kennen door zijn geschriften te lezen. Uiteraard zal op deze avond ook aandacht geschonken worden aan het beroemde Zonnelied, dat voor de leerlingen op Italiaanse scholen – in de lessen over de Italiaanse literatuurgeschiedenis – verplichte kost is.

Franciscus een uitvoerige kennismaking

Wanneer?

donderdag 15 oktober en
woensdag 11 november 2026,
beide keren van 19.30 uur tot 21.30 uur.

Waar?

parochiesecretariaat,
Van Heemstrastraat 4, Zutphen

Aanmelden

U kunt zich per e-mail aanmelden bij
secretariaat@12apostelen.nl
Aanmelden vóór 15 september 2026.

parochie HH. Twaalf Apostelen

Pauline Lansman 'Als ik door de natuur loop verwonder ik me over de schoonheid van de schepping'

Sinds een jaar of vijf is Pauline Lansman de enthousiaste en bevlogen dirigente van het koor 'Marinata' dat in Lochem vieringen verzorgt. Ze is erop uit om meer elan in vieringen te brengen. Voor ons een goede reden tot een gesprek met haar. Op een maandagmiddag in april druk ik op de deurbel van haar woning aan de Zutphense Weerdslog. Met een lach op haar gezicht ontvangt ze me. Als we de grote woonkamer inlopen zie ik meteen dat dit de woning is van een muzikante, het eerste wat ik zie is een piano en een saxofoon, die aan de muur hangt.

Pauline schenkt koffie in en vertelt dat ze een echte Zutphense is. 'Ik ben geboren en opgegroeid in de oude binnenstad. Mijn vader was eigenaar van 'Modehuis Lansman' op de hoek van de Groenmarkt en de Waterstraat. Hij kwam uit een gezin van tien kinderen, waarvan er vier het klooster gingen. Een heel katholieke familie dus, ook van moeders kant. Als kind ging ik naar de vrijeschool, dat was meer omdat het lekker dicht in de buurt was dan om ideologische redenen, maar voor mij was het een fijne school, zeker omdat we er elke dag zongen. Ik meldde me ook aan bij het jongerenkoor van de Sint Jan. Daarna sloot ik me aan bij het 'Emmanuel Jongerenkoor', dat later 'De Emmuanel Singers' ging heten. Later werd ik pianist en dirigent bij dit koor. Ik ben trouwens ook nog dirigente geweest van 'de Zutphense Orkest Vereniging', dat bestaat uit alleen maar instrumenten. Ook heb ik kinderkoren in Zutphen gedirigeerd en een groot oecumenisch koor tijdens Kerstmis. Soms vind ik het wel jammer dat ik niet naar het conservatorium ben geweest. Als kind speelde ik al dwarsfluit. Muziek is echt mijn ding! In ons gezin was altijd veel creativiteit en muziek. Mijn vader Fons, was ook kunstschilder. Hij heeft veel mooie Zutphense plekken op het doek vastgelegd. 'De Zutphense stadsschilder' wordt hij wel genoemd. Maar het muzikale heb ik meer van mijn moeder. Ik zat dus al op jonge leeftijd bij een koor, maar toen ik trouwde en kinderen kreeg had ik er minder tijd voor. Maar zo'n vijf jaar geleden werd ik gevraagd om bij 'Marinata' te komen zingen. Daar heb ik onmiddellijk 'ja' op gezegd. Eerst was ik een van de zangers, later ben ik dirigente geworden. Ik vind het fantastisch als de hele kerk meezingt, daarom draai ik

me vaak om om wat meer schwing in de viering te brengen. Op ons repertoire staan vooral liedjes over vrede en liefde, liedjes van Nick en Simon bijvoorbeeld, niet de psalmen uit de rode bundel. Het repertoire is een beetje zoals dat van het vroegere jongerenkoor. Bijna elke maand verzorgen we een viering in Lochem. Soms, zoals met Pasen, zingen we vaker. Het koor bestaat uit twaalf enthousiaste zangeressen. Drie leden komen uit Zutphen, de rest komt uit Lochem. Gitarist Jan en pianist Kevin begeleiden het koor. We kunnen altijd meer leden gebruiken. 'Marinata' is zo gezellig. Soms vraag ik me af waarom er niet meer mensen bij ons komen zingen! We oefenen elke woensdagavond in de Sint Jozefkerk in Lochem.'

We komen te spreken over haar loopbaan. Pauline is onderwijzeres. 'Toen ik van het Isendoorn College hier in Zutphen kwam, ging ik naar de pedagogische

academie Groen van Prinsterer in Doetinchem. Ik begon te werken op de vrijeschool in Tilburg, later werkte ik op een school in Apeldoorn, toen even op de vrijeschool hier in Zutphen, daarna op de Achtsprong, een katholieke basisschool hier in Zutphen. Ook heb ik zes jaar gewerkt op de AZC-school. Tegenwoordig ben ik invalkracht op verschillende scholen hier in de omgeving, en ik moet zeggen dat me dat uitstekend bevalt. Geen rompslomp eromheen, alleen lesgeven!'

Pauline vertelt verder over haar leven. 'Ik kreeg tweemaal een tweeling en inmiddels heb ik ook een kleinkind. Drie van de kinderen zijn ook muzikaal, de vierde gaat liever voetballen. Mijn kinderen zijn inmiddels allemaal de deur uit. Mijn kat Moos is mijn enige huisgenoot, maar ik heb sinds elf jaar een latrelatie met de Friese Anne. Dat bevalt me uitstekend, thuis heb ik alle vrijheid en als we samen zijn genieten we. Hij is glaskunstenaar en eigenaar van galerie 'de Kunstvilla' in Lochem. Hoewel hij niet katholiek is komt hij wel altijd kijken naar 'Marinata'. Hij luistert altijd kritisch. En dat vind ik fijn.'

Ik vraag haar wat het geloof voor haar betekent. 'Ja, ik geloof,' zegt Pauline, 'maar dat vind ik niet alleen in de kerk. Ik zoek en vind God ook in de natuur.

Als ik door de natuur loop verwonder ik me over de schoonheid van de schepping, zo mooi! Iedere dag dank ik God voor mijn heerlijke leven, mijn vier geweldige kinderen, mijn prachtige kleinzoon, mijn vrienden, de muziek, de schoonheid van de natuur, de plek waar ik geboren ben (geen oorlog of armoede) en al het moois dat mij zomaar gegeven wordt.'

Een prettig gesprek komt ten einde. Ik laat weten dat ik nog wel even een paar foto's van haar wil maken. Pauline vraagt zich af of ze er zo wel op kan. 'Dat denk ik wel,' lach ik. 'Voor de piano dan maar?' 'Goed idee!'

Hans Limbeek

Colofon

Redactie

Hans Limbeek   Magda van Ommen
Gerrit te Vaarwerk   Maria Schotman

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

De parochie heeft een ANBI-status.
Bankrek.nr.: NL97RABO0155113046
Ook voor uw bijdrage aan
Onderweg.

Internet: www.12apostelen.nl
E-mail: redactie@12apostelen.nl
Vormgeving: Repro Design, Deventer
Druk: HelloPrint Connect

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen

Voorzitter

H.J.M. (Harrold) Zemann, pastoor

Vice-voorzitter **Vacature**

Secretaris

**Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-
Giesen**

Penningmeester **Vacature**

Lid, portefeuille gebouwen en begraafplaatsen

Dhr. Th.C.M. (Tom) Schenk

Lid, portefeuille communicatie **Vacature**

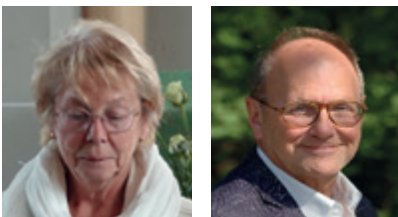
Lid, portefeuille personeels- en vrijwilligersbeleid
Vacature

Secretariaat parochie

Mieke Degen, Petra Hulman
en **Magda van Ommen**

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;
tel.: 0575 711310;
dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur
e-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Vertrouwenpersonen

**Gerry Spekkink en Willem
Achtereekte** kunnen door
medewerkers en vrijwillers worden
geraadpleegd bij ongewenste
omgangsvormen binnen de parochie.
e-mail:
vertrouwenpersoon@12apostelen.nl

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal team

H.J.M. (Harrold) Zemann, pastoor
e-mail: h.zemann@12apostelen.nl

Diaken A.J.M. (Anton) Bos
tel.: 06 44902208
e-mail: a.bos@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen
Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:
dinsdag 18.30-19.30 uur, tel.: 0545 272320
e-mail: g.oudegroen@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk
parochiemedewerker, tel.: 06 47153610
e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Contactgegevens geloofsgemeenschappen

De contactgegevens van de geloofsgemeenschappen
kunt u vinden op de betreffende locatiepagina's
vanaf pagina 16.

Aandacht voor

MIVA-kerkcollecte 2026

Op 15 en 16 augustus 2026 heeft arts Athuman uit Tanzania tijdens de MIVA-kerkcollecte uw hulp hard nodig. Athuman: "Hier op de eilanden in het Victoriameer sterven onnodig veel mensen puur door gebrek aan vervoer."

De inwoners van de eilandengroep Ukerewe in Tanzania zijn voor medische zorg afhankelijk van bootvervoer om bij een arts te komen. Dat vervoer is er vaak niet op tijd of is onbetaalbaar. Met de MIVA-kerkcollecte zorgt u ervoor dat er een ambulanceboot komt voor de eilanden.

Geeft u dit jaar steun aan arts Athuman, zodat hij levens kan redden? Athuman is namelijk vaak machteloos. "Kortgeleden was het weer raak: de hoogzwangere Damali was onwel en ik moest haar met spoed doorverwijzen naar het ziekenhuis op het vasteland. Maar ze had geen geld voor de oversteek. Terwijl ze het bedrag probeerde te verzamelen, verslechterde haar toestand en overleden zij en haar baby." Dit soort sterfgevallen zijn geen uitzondering. Dat mogen we toch niet laten gebeuren? Maak de oversteek naar levensreddende zorg mogelijk. Met een ambulanceboot kunnen levens worden gered.

Door het invullen van het donatieformulier op de website

<https://www.miva.nl/nieuws/collecte-2026-draag-bij-aan-een-ambulanceboot/> kunt u een bijdrage doneren en ontvang u als dank een set prachtige ansichtkaarten met als thema 'hoopvol nieuw leven'.

DOORDEWEEKSE VIERINGEN

DAG	TIJD	WAAR		VIERING	VOORGANGER
woensdag 24 juni 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
donderdag 25 juni 2026	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	Eucharistie	H. Zemann
woensdag 1 juli 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	A. Bos
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
donderdag 2 juli 2026	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	H. Zemann
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	Eucharistie	H. Scheve
woensdag 8 juli 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Zemann
woensdag 15 juli 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
donderdag 16 juli 2026	19.00 uur	De Bleijke	Hengelo	Eucharistie	H. Zemann
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	Eucharistie	H. Scheve
dinsdag 21 juli 2026	19.00 uur	sacristie	Baak	WCV	G. Spekkink
woensdag 22 juli 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
donderdag 23 juli 2026	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	Eucharistie	H. Zemann
vrijdag 24 juli 2026	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Joppe	Eucharistie	J. Baneke
woensdag 29 juli 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
woensdag 5 augustus 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	A. Bos
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
woensdag 12 augustus 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve

LEGENDA: WCV: Woord- en Communieviering Oec.viering: Oecumenische viering

WEEKENDVIERINGEN

DAG	TIJD	WAAR		VIERING	VOORGANGER
zaterdag 20 juni 2026	17.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	Eucharistie	H. Zemann
	17.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werggroep
zondag 21 juni 2026	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	WCV	werggroep
12e zondag door het jaar	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Familieviering	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
woensdag 24 juni 2026	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Zemann
Geb. H. Johannes de Doper					
zondag 28 juni 2026	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	WCV	G. Spekkink
	10.00 uur	Gudulakerk	Lochem	Oec. viering	werggroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werggroep
	10.00 uur	Parochiezaal	Vorden	samenkomst	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
maandag 29 juni 2026	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
HH. Petrus en Paulus					
zondag 5 juli 2026	9.30 uur	VGK Banninkstraat	Hengelo	gebedsviering	werggroep
14e zondag door het jaar	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	WCV	G. Oude Groen
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	G. Spekkink
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
zondag 12 juli 2026	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Joppe	WCV	werggroep
15e zondag door het jaar	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	Gudulakerk	Lochem	Oec. viering	A. Bos
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werggroep
	10.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
zondag 19 juli 2026	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	?	
16e zondag door het jaar	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Zemann
zondag 26 juli 2026	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	WCV	G. Spekkink
17e zondag door het jaar	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	?	
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke

LEGENDA: WCV: Woord- en Communieviering Oec.viering: Oecumenische viering

DAG	TIJD	WAAR		VIERING	VOORGANGER
zondag 2 augustus 2026	9.30 uur	VGK Banninkstraat	Hengelo	gebedsviering	werkgroep
18e zondag door het jaar	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	WCV	werkgroep
	10.00 uur	Pancratiuskerk	Brummen	Open Deur Viering	A. Bos
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	?	
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	?	
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
zondag 9 augustus 2026	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Joppe	WCV	werkgroep
19e zondag door het jaar	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	WCV	A. Bos
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	WCV	werkgroep
	10.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
zaterdag 15 augustus 2026	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
Maria Tenhemelopneming	19.30 uur	Veldkapel	Baak	Oogstdankviering	G. Oude Groen
	17.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werkgroep
zondag 16 augustus 2026	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Joppe	WCV	G. Oude Groen
20e zondag door het jaar	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	?	
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	?	
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
	16.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Vespers	Gregoriaans Getijdenkoor

LEGENDA: WCV: Woord- en Communieviering Oec.viering: Oecumenische viering * is nog niet bekend

Aanbidding H. Sacrament en biechtgelegenheid

Zutphen: H. Johannes de Doper Kerk
Elke vrijdag van 15.00 tot 15.45 uur is er Aanbidding.
Biechtgelegenheid op eerste vrijdag van de maand.

Vieren via internet

U kunt de vieringen beluisteren via het internet: www.12apostelen.nl.
Klikken op het groene blok 'Vieringen'.
Vervolgens klikken op het icoontje 'wereldbol met koptelefoon'.

Beeldopname in Zutphen

Voor een viering met beeld en geluid, kiest u voor 'kerkdienstgemist Zutphen'. Op zondagmorgen kunt u om 10.00 uur direct meekijken door op de >-toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken.

Lezingen in de weekendvieringen

Datum	Eerste Lezing	Tweede Lezing	Evangelie
21 juni	Jeremia 20,10-13	Romeinen 5,12-15	Matteüs 10,26-23
28 juni	2 Koningen 4,8-11.14-16a	Romeinen 6,3-4.8-11	Matteüs 10,37-42
05 juli	Zacharias 9,9-10	Romeinen 8,9.11-13	Matteüs 11,25,30
12 juli	Jesaja 55,10-11	Romeinen 8,18-23	Matteüs 13,1-23
19 juli	Wijsheid 12,13.16-19	Romeinen 8,26-27	Matteüs 13,24-43
26 juli	1 Koningen 3,5.7-12	Romeinen 8,28-30	Matteüs 13,44-52
02 aug.	Jesaja 55,1-3	Romeinen 8,35.37-39	Matteüs 14,13-21
09 aug.	1 Koningen 19,9a.11-13a	Romeinen 9,1-5	Matteüs 14,22-33
15 aug.	Openbaring 11,19a; 12,1-6a.10ab	1 Korintiërs 15,20-26	Lucas 1,39-56
16 aug.	Jesaja 56,1.6-7	Romeinen 11,13-15.29-32	Matteüs 15,21-28

ParochiePost

ParochiePost is de digitale nieuwsbrief van de parochie HH. Twaalf Apostelen. In deze nieuwsbrief vindt u korte berichten die via een link op de website verder gelezen kunnen worden. *ParochiePost* verschijnt minimaal eens per twee weken of zoveel vaker als nodig is. Wilt u ook *ParochiePost* ontvangen? Stuur dan een mailbericht naar communicatie@12apostelen.nl

Eerste Heilige Communie

Op **zondag 18 oktober 2026** vieren we het feest van de Eerste Heilige Communie voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen van onze parochie HH. Twaalf Apostelen.

De voorbereiding start direct na de zomervakantie en bestaat uit een aantal bijeenkomsten met de kinderen, een ouderavond en een ouder- en kinderavond. Van de ouders wordt gevraagd ook actief betrokken te zijn. De ouderavond is op donderdag 3 september. De eerste bijeenkomst voor de kinderen is op zondag

6 september. Binnenkort zullen de ouders van de 16 kinderen die opgegeven zijn uitgenodigd worden voor de ouderavond en verdere informatie ontvangen.

Als u nog twijfelt over deelname van uw kind, en u meer informatie wil ontvangen bent u van harte welkom op de eerste ouderavond. Graag wel per e-mail aanmelden bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

*Werkgroep Eerste H. Communievoorbereiding,
Carmen, Diana, Francis en Silvia*

Patroonheiligen WJD 2027 Gezamenlijke reis uit Nederland

De organisatie van de Wereldjongerendagen (WJD) in Seoul (Korea) heeft de patroonheiligen voor de editie van 2027 bekendgemaakt. Deze heiligen vormen een spiritueel voorbeeld voor jongeren wereldwijd en laten zien hoe geloof in verschillende tijden en omstandigheden concreet geleefd kan worden. Vanuit Nederland wordt een gezamenlijke reis naar de WJD in Seoul georganiseerd.

Onder de gekozen patroonheiligen bevindt zich de heilige Johannes Paulus II, de paus die in 1984 de Wereldjongerendagen startte. Hij reisde de hele wereld over om jongeren te ontmoeten en hen te bemoedigen in hun geloof. Zijn boodschap van hoop, moed en verbondenheid leeft voort in elke editie van de WJD.

Ook de heilige Andreas Kim Taegon en zijn metgezellen zijn gekozen. Als eerste Koreaanse priester gaf hij zijn leven voor het geloof tijdens de vervolgingen in de 19de eeuw. Zijn getuigenis onderstreept de diepe wortels van het katholieke geloof in Korea. Verder is de heilige Francesca Cabrini aangewezen als patrones. Zij wijdde haar leven aan

migranten en stichtte tal van scholen, ziekenhuizen en weeshuizen. Haar leven getuigt van concrete naastenliefde en zorg voor mensen aan de rand van de samenleving. De heilige Jozefina Bakhita, die als kind tot slaaf werd gemaakt en later haar vrijheid vond in Gods liefde, is een krachtig symbool van hoop, vergeving en menselijke

waardigheid. Haar levensverhaal raakt aan thema's zoals vrijheid en mensenrechten. Tot slot is de jonge heilige Carlo Acutis gekozen, vaak 'Gods influencer' genoemd. Hij gebruikte digitale middelen om het geloof te verspreiden en stelde de Eucharistie centraal in zijn leven. Hij spreekt op een bijzondere manier tot jongeren van vandaag. Deze diverse groep heiligen - van martelaren tot missionarissen en van een paus tot een jonge digitale pionier - weerspiegelt de universele Kerk en biedt jongeren herkenbare voorbeelden van geloof in actie.

Nationale reis vanuit Nederland

Jong Katholiek organiseert, in samenwerking met de bisdommen en Huis voor de Pelgrim, één gezamenlijke nationale reis. Deze gezamenlijke aanpak biedt jongeren de kans om als één groep op pelgrimstocht te gaan. De geplande reisperiode is van **29 juli t/m 10 augustus 2027**. Omdat vliegtickets voor deze periode nog niet beschikbaar zijn, is de definitieve prijs nog niet bekend. Jongeren wordt gevraagd rekening te houden met een richtprijs van ongeveer € 2.500, de hoop is dat de uiteindelijke kosten lager uitvallen.

De officiële inschrijving opent tijdens de Katholieke Jongerendag (KJD) op 7 november 2026 in De Schuilplaats in Ede. Geïnteresseerde jongeren kunnen zich nu al via www.rkkerk.nl/jongkatholiek/wjd2027/houd-me-op-de-hoogte aanmelden om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen rondom de reis. De Wereldjongerendagen vormen een unieke kans voor jongeren om samen te komen in geloof, ontmoeting en verdieping, met duizenden jongeren uit alle delen van de wereld.

Kijk voor meer informatie op www.rkkerk.nl/jongkatholiek/wjd2027

Bewaren, bidden en bewonderen

Deventer relieken in de Broederenkerk

In de Broederenkerk te Deventer vindt van 28 juni t/m 13 september 2026 de tentoonstelling **Bewaren + Bidden + Bewonderen** plaats over de Deventer relieken. De tentoonstelling vertelt het Deventer verhaal van de relieken in deze stad, van ca. 940 tot 2026, en levert daarmee een bijdrage aan de geschiedenis van Deventer en van de Broederenkerk.

Hoe kwamen de relieken tot stand? Welke is hun (soms dramatische) geschiedenis? Welke relieken zijn er nog anno 2026? Hoe werd en wordt er bij de relieken gebeden? Welke Deventer relieken kunnen we nu nog bewonderen en welke Deventer relieken zijn er nog elders te zien?

Bewaren

Eeuwenlang werden relieken gekoesterd als tastbare herinneringen aan heiligen. Deze objecten dragen verhalen met zich mee van geloof, hoop en verbondenheid.

Meer informatie:
www.deventerrelieken.nl

Het bewaren van relieken is ook het bewaren van spiritueel erfgoed.

Bidden

Relieken zijn geen magische voorwerpen, maar uitnodigingen tot gebed. Ze herinneren aan levens die gewijd zijn aan geloof in en dienstbaarheid aan God. In de stilte van de kerk nodigen relieken uit tot bezinning, dankbaarheid en gebed. Velen zoeken hier kracht, troost of inspiratie. Het bidden tot relieken is altijd het bidden tot God via de heilige en zijn of haar reliek.

Bewonderen

Naast hun religieuze betekenis zijn relieken vaak prachtig vormgegeven

en zorgvuldig gepresenteerd. Ze weerspiegelen de kunst, devotie en vakmanschap van hun tijd.

Reliekschrijn

Middelpunt van de tentoonstelling is de reliekschrijn uit 1891 in de Broederenkerk. In deze schrijn liggen de relieken van vier heiligen: Lebuinus, Marcellinus, Radboud en Mildred.

De toegang tot de tentoonstelling en de Broederenkerk (Broederenstraat 20, Deventer) is gratis.

Openingstijden: wo en do 13.00-16.30 uur, vr en za 11.00-16.30 uur, zo 28 juni, 5 juli, 2 augustus, 6 en 13 september 12.30-16.30 uur.

Iedere donderdag en vrijdag zijn er gratis rondleidingen door de tentoonstelling. Deze beginnen om 14.00 uur en de deelname is gratis. Reserveren vooraf is niet nodig.

Bedevaart Kevelaer

Onze parochiële bedevaart naar Kevelaer (met het thema 'Ruimte geven') staat gepland voor zaterdag 12 september 2026. Wij sluiten ons aan bij de Broederschap van Haaksbergen, Lichtenvoorde, Groenlo én dit jaar voor het eerst bij de parochie Maria-Laetitia.

Dit bedevaartseizoen staat in het teken van 'Ruimte geven'. Ruimte geven aan elkaar. Ruimte voor nieuwsgierigheid, ontdekking. Ruimte voor vragen, verlangens, dankbaarheid. Ruimte voor het oude én voor het nieuwe. Bij God in huis is er ruimte voor velen, voor iedereen! Laten wij dit bedevaartseizoen tot een prachtig en zegenrijk seizoen maken door met velen uit onze parochie HH. Twaalf Apostelen deel te nemen. In Kevelaer wordt alles in het werk gesteld om de bedevaartgangers met open armen te ontvangen. Wij zijn daar van harte welkom: Kevelaer ziet uit naar onze komst.

- De deelnamekosten zijn € 45 per persoon.
- De opstappunten voor de bus zijn de

brandweerkazerne in Zutphen, Café Restaurant Den Bremer in Toldijk, Achter Drempt en Doetinchem. De opstaptijden worden later bekendgemaakt.

- U kunt zich voor deelname ('t liefst per mail) aanmelden bij het parochiesecretariaat, Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;

e-mail secretariaat@12apostelen.nl; telefoon 0575 – 711 310.

- Aanmelden kan tot uiterlijk 1 augustus 2026.
- Betaling bij aanmelding op bankrekening nummer NLO4 RABO 0322 3951 00 t.n.v. Parochie Twaalf Apostelen, onder vermelding van Kevelaer 2026

H. Martinus - Baak

pastoriebaak@outlook.com

Opgave gebedsintenties: per mail: pastoriebaak@outlook.com

of bij Bennie Stapelbroek: tel. 06 30776769;

mail bennie.stapelbroek@gmail.com.

Rekeningnr.: NL96RABO0304501697

Redactie: pastoriebaak@outlook.com

Postadres: Parochiesecretariaat

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

Locatieraad/pastoraatgroep

Berna Lamers, 441244; berna.lamers@gmail.com;

Arnold Wolbrink, 441206

Vieringen in Baak

Elke derde dinsdag van de maand, wordt er een viering gehouden in de sacristie van de kerk om 19.00 uur.

Op dinsdag 16 juni is er een woord- en communieviering gepland met diaken Bos als voorganger. Op dinsdag 21 juli is er een woord- en communieviering met parochiemedewerker Gerry Spekking. Op zaterdag 15 augustus staat de Oogstdankviering op de agenda, deze start om 19.30 uur. Op dinsdag 18 augustus is er een eucharistieviering met voorganger pastor Harry Scheve. Na afloop van alle vieringen kunnen we napraten met koffie en thee met iets lekkers. U bent van harte welkom! Oogstdankviering

Op zaterdagavond 15 augustus zal de oogstdankviering gehouden worden om 19.30 uur bij de veldkapel aan

de Vordenseweg, tussen Baak en Wichmond. Namens de parochie HH. Twaalf Apostelen zal diaken Oude Groen voorgaan en namens de protestantse gemeente Steenderen en Bronkhorst dominee Hubertien Oostdijk. De muzikale omlijsting zal verzorgd worden door muziekvereniging Nieuw Leven. Het is een oecumenische viering, iedereen is van harte welkom.

Paaskaars 2025

Elk jaar gaan we vanuit Baak naar de paaswake in Zutphen, dan wordt de paaskaars gewijd. De paaskaars kan gebruikt worden tijdens een uitvaartviering. We mogen de paaskaars tussen Pasen en Pinksteren ontsteken tijdens de reguliere vieringen in de sacristie. Ook tijdens de Allerzielenviering brandt de paaskaars. Sinds 2025

kopen we een huispaaskaars, dat is een kleiner model, mooi en handig voor ons als geloofsgemeenschap in Baak. De paaskaars 2025 hebben we na afloop van de viering op 21 april geschonken aan Mini Janssen, als blijk van waardering. Zij en haar gezinsleden hebben altijd klaar gestaan voor de geloofsgemeenschap in Baak. Ze was verguld van dankbaarheid. Mini wij hopen dat je mag genieten van het licht van de paaskaars.

Gebedsintentie

21-7: Jan en Will Schutte-Bosman, Liesbeth Schooltink, Jgt. Bets Hermsen-Goris, Jos Hermsen, Everdien Schut.

18-8: Liesbeth Schooltink, Jos en Bets Hermsen-Goris, Everdien Schut.

Vieringen

In de maanden juli en augustus zijn er geen vieringen.

Gebedsintenties

Omdat er geen vieringen zijn in juli en augustus, worden de opgegeven intenties voor deze maanden gelezen in de eucharistieviering op donderdag 10 september.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo

Rekeningnummer: NL03RABO0309105439

Redactie: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgegevens

Parochiesecretariaat:

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

Tel.: 0575 711310 di. t/m vr. 9.00-12.00 uur

E-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Secretariaat

Elke woensdagochtend van 10.00 uur tot 11.00 uur zijn de kosters aanwezig en staat de koffie klaar in het KJ-gebouw. Ook de kerk is elke woensdagochtend geopend. U bent van harte welkom om even binnen te lopen om een kaarsje aan te steken en/of een kop koffie te drinken.

Voor het aanvragen van gebedsintenties, vragen over vieringen of administratieve zaken kunt u contact opnemen met het secretariaat in Zutphen. De gegevens vindt u hierboven.

H. Andreas - Brummen

Andreashuis

Tuinstraat 63 A, 6971 BH Brummen, tel. 0575-561403
 rkandreasparochie1900@kpnmail.nl
 Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur
 Rekeningnr.: NL40RABO0311000541
 Redactie: liaschafer@hetnet.nl

Locatieraad

Harrie Winckels, voorzitter, secretaris, 0575-561403
 Laurens Mul, penningmeester, 0575-775404
 Johan Waanders, gebouwen, 0575-562615

Andreashuis

U bent van harte welkom bij de vieringen en ontmoetingen op woensdagmorgen om 9.30 uur. Twee keer per maand is er een viering en op de woensdagochtenden dat er geen viering is, laten we aan het koffiedrinken een gebed en de lezingen van die dag voorafgaan. Ook is het secretariaat elke woensdag van 9.00 tot 12.00 uur open en telefonisch bereikbaar. Altijd bereikbaar via de mail: rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Vieringen

Zie voor de woensdagmorgenvieringen en bijeenkomsten de pagina: Doordeweekse vieringen.

Zie voor de weekendvieringen het vieringschema.

De weekendvieringen zijn ook nog steeds te volgen via internet:

www.12apostelen.nl

Klikken op het groene blok: "Vieringen" en

vervolgens op het icoontje "wereldbol met koptelefoon". Kies

voor "Kerkdienst gemist Zutphen". Op zondagmorgen 10.00 uur kunt u direct meekijken door op de > toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken. Voor het bekijken van oudere opnames, klikt u in de kalender bij de gewenste datum.

Intenties

01-07: Willemien Willemsen, Mientje Brouwer, Marietje Smeenk-Besselink, Truus Tazelaar-Van den Hurk, Arie Brouwer, Riky Peters-Leerkes, Ton Hendriks, Marie Gerritsen-Schimmelpennink, pastor Kees Pannekoek.

15-07: Overleden fam. Brouwer de Bruin, Wil Engelhard, Carin Timmerman, Lenie Vrugink-Schoenaker, Marie Gerritsen-Schimmelpennink, pastor Kees Pannekoek.

05-08: Willemien Willemsen, Mientje

Brouwer, Marietje Smeenk-Besselink, Arie Brouwer, Riky Peters-Leerkes, Ton Hendriks, Marie Gerritsen-Schimmelpennink, pastor Kees Pannekoek

19-08: Overleden fam. Brouwer de Bruin, Overleden ouders Span-Gudden, Overleden ouders Wilbrink-Peters, Jan Uiterweerd, Hennie Uiterweerd-Westhoff, Wil Engelhard, Lenie Vrugink-Schoenaker

Andreasmarkt Brummen

Zaterdag 18 april jl. heeft de Andreascommissie weer de traditionele jaarlijkse Andreasmarkt in Brummen georganiseerd. Rondom het Andreashuis aan de Tuinstraat waren 50 kramen opgesteld. Al ver voor de opening om 9.00 uur stonden er kopers voor de hekken te dringen. Toen voorzitter José Bosman om 9.00 uur het startschot voor de markt gaf stroomde de markt dan ook direct vol met gegadigden.

De kopers konden hun slag slaan bij de vaste buitenplanten, de spulletjes uit oma's kraam, enzovoort. De decoratiekraam vond ook veel aftrek. De bezoekers konden daarnaast de inwendige mens versterken in de cateringkraam of de oliebolenkraam ook een gokje wagen op het intekenbord of het rad van avontuur.

De bruto-opbrengst was ruim € 13.500. Hier moeten de onkosten natuurlijk nog vanaf. Er blijft echter nog steeds een mooi bedrag over voor het onderhoud van het Andreasgebouw. Daarnaast gaat een deel van de opbrengst dit jaar naar de kindervakantiespelen Brummen en fietsmaatjes Brummen Eerbeek. De Andreasmarkt 2027 is op zaterdag 17 april 2027.

Klusochtend kerkhof

Het begint inmiddels bijna vanzelfsprekend te worden: een geweldige opkomst van vrijwilligers tijdens de klusochtenden! Ook op zaterdag 9 mei stonden maar liefst 17 enthousiaste helpers klaar om allerlei werkzaamheden uit te voeren. Natuurlijk was er tussendoor tijd voor een kop koffie/thee met iets lekkers. Het sociale aspect van deze ochtenden is minstens zo waardevol als het werk dat verzet wordt.

Dank aan iedereen voor jullie inzet!!
 Jolanda Jansen - Peters

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
 Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
 locatieraaddrempt@gmail.com, 0313 479294
 Opgave gebedsintenties:
 rk.drempt.gebedsintentie@gmail.com
 Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
 Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad /pastoraatgroep

Ingrid Stortelder-Spigt, 0313 479294
 Henrie Bremer, secretaris
 Fons Janssen, penningmeester
 Peter Hammink

Opbrengst Vastenactie 2026

Dit jaar steunde de Vastenactie twee doelen: een menswaardiger bestaan voor gevangenen in Bolivia en naschoolse opvang voor jonge kinderen, met een goede maaltijd en huiswerkbegeleiding. De actie bracht het mooie bedrag van € 336,90 op: € 170,- via de vastenmaaltijd in het parochiezaaltje en de rest via twee collectes en de melkbus achter in de kerk. Ook iedereen die een bijdrage via de bank overmaakte: heel hartelijk dank!

De MOV-werkgroep

De Vastenactie bestaat dit jaar 65 jaar. Dat werd op zaterdag 18 april gevierd met een bijeenkomst in het Sint Janscentrum in 's-Hertogenbosch. Ben en Marjan Helmink en ik, Martha, waren hiervoor om 10.00 uur uitgenodigd. Ondanks wat startproblemen kwamen we, dankzij goede navigatie, toch mooi op tijd aan. We werden ontvangen met koffie, gevolgd door een eucharistieviering in de kapel, waarin bisschop Van den Hout voorging.

De intredezing "Vlam van Liefde" werd uit volle borst meegezongen. In de lezing uit de Handelingen der Apostelen klonk de oproep dat de apostelen zich moesten richten op de verkondiging van Gods woord, terwijl mensen van goede naam zorg dragen voor weduwen en noodlijdenden. Dat sluit mooi aan bij het werk van de Vastenactie. Na de viering was er koffie en thee met koek, klassieke muziek en een fraaie dansvoorstelling.

's Middags volgden een heerlijk buffet en tijd voor ontmoeting en gezelligheid. Aansluitend waren er lezingen waarin het werk van de Vastenactie werd toegelicht. Kort samengevat: er wordt zeer zorgvuldig met de ontvangen giften omgegaan. Soms worden projecten bezocht, maar meestal verloopt de hulp via kerken en betrouwbare organisaties die verantwoording afleggen. Er wordt niet gekeken naar iemands

geloofsovertuiging; de zorg is er voor iedereen die hulp nodig heeft. Het was een mooie en interessante dag!
Martha Bremer

Oecumenische vieringen

Op zondag 24 mei, eerste pinksterdag, vierden wij samen Pinksteren in onze kerk in Achter-Drempt, met de protestantse gemeente Drempt en Oldenkeppel. Het thema was: *Vruchten van de Geest*, naar Galaten 5. Het was goed elkaar weer te ontmoeten en samen te zingen, te bidden en te luisteren. Juist in deze tijd ervaren wij hoe waardevol die lokale verbondenheid is.

De viering werd voorgegaan door dominee Karin Spelt en parochiemedewerker Gerry Spekink en voorbereid door de oecumenische werkgroep. In de lezingen uit Handelingen, Galaten en het Johannesevangelie hoorden wij hoe de heilige Geest mensen in beweging brengt en hoe in ons leven de vruchten van de Geest mogen groeien: liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Deze vruchten werden uitgebeeld met negen rode bloemen in de vorm van een hart, met in het midden van het hart het brandende vuur van de Geest. De zang van het Willibrordkoor, samen met de zanggroep van de protestantse gemeente, gaf de viering bovendien een warme en gezamenlijke sfeer.

Na afloop bleven we zoals altijd samen voor koffie en thee. Het was fijn elkaar nog even te ontmoeten en na te praten. Juist in zulke momenten groeit de verbondenheid tussen onze geloofsgemeenschappen.

Door het jaar heen krijgt die verbondenheid vorm in gezamenlijke vieringen, in januari tijdens de Week van Gebed voor de Eenheid, met Pinksteren en in oktober rond de Vredesweek. Mooi is dat ook de contacten met andere geloofsgemeenschappen groeien. Zo viel de viering in januari samen met een gezamenlijke viering van de protestantse gemeente met Hummelo, waardoor ook mensen uit Hummelo meezongen in het gelegenheidskoor. Daarnaast nodigt de protestantse gemeente ons uit voor activiteiten in de regio Doesburg onder de naam "Ontmoeten – Inspireren – Delen". Wij hopen dat deze ontmoetingen ook in de toekomst blijven bijdragen aan onderlinge verbondenheid.

*Namens de oecumenische werkgroep,
 Peter Hammink*

Vieringen in Drempt

In Drempt is er meestal eenmaal per maand een viering op zondag om 10.00 uur en op donderdag om 19.00 uur. In juli en augustus zijn er vanwege de vakantieperiode minder vieringen.

Vieringen in de komende periode:

- Zondag 21 juni, 10.00 uur
 Woord- en communieviering
 voorganger: Trees Offenbergh
- Donderdag 2 juli, 19.00 uur
 Eucharistieviering
 voorganger: pastor H. Scheve
- Zondag 2 augustus, 10.00 uur
 Woord- en communieviering
 voorganger: Peter Hammink

Na afloop bent u van harte welkom voor koffie of thee en een praatje.

Familieberichten

Overleden:

Op 10 april overleed **Gezina Berendiena (Siny) Berentsen-Runneboom**, in de leeftijd van 93 jaar, weduwe van Geert Berentsen.

Op woensdag 15 april hebben wij in onze H. Willibrordkerk in Achter-Drempt in dankbaarheid afscheid van haar genomen. Aansluitend vond de crematieplechtigheid plaats in Dieren.

Wij wensen haar familie sterkte en troost toe bij dit verlies en bidden dat zij moge rusten in vrede.

H. Willibrord - Hengelo

info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl

Rekeningnr.: NL12RABO0121301346

NL82RABO0119538857 (geloofsbijdragen);

Redactie: hwa.roes@gmail.com

Postadres:

Parochiesecretariaat

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

E-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgroep

Marian Zaarbelink, 06 1014 7854, Jan Claver, 06 2334 8923.

Pinksterboodschap

Met Pinksteren vieren wij dat Gods Geest ons wordt geschonken als vuur dat verwarmt en als wind die in beweging zet. De leerlingen, eerst bang en gesloten, vonden moed om naar buiten te gaan en te spreken over hoop en liefde. Ook vandaag wil diezelfde Geest ons hart openen. Waar wij verdeeld zijn, brengt Hij eenheid. Waar zorgen drukken, schenkt Hij vertrouwen. Waar woorden ontbreken, geeft Hij inspiratie. Moge de Geest ons helpen om in onze parochie om te zien naar elkaar, met aandacht voor wie alleen is of steun nodig heeft. Zo worden wij samen een levend teken van Gods nabijheid.

Zalig Pinksteren.

Overleden Gerda Beunk-Kok, 97 jaar oud

Op 1 mei jl. is overleden **Grada Johanna Beunk-Kok**. Zij was weduwe van Gert Beunk en partner van Frans Mullink. De familie is dankbaar voor de vele jaren waarin zij hebben mogen genieten van haar liefde, goedheid en trouw.

De afscheidsdienst heeft in besloten kring plaatsgevonden. Dat zij moge rusten in vrede bij Onze Heer.

Overleden Bertus van der Heiden, oud 91 jaar

Op 1 mei 2026 is **Bertus van der Heiden** overleden. Hij was zich bewust van zijn naderend einde en is in een volledige aanvaarding hiervan

heengegaan. Hij was de partner van Diny Geurts.

De crematieplechtigheid heeft in besloten kring plaatsgevonden. Dat hij moge rusten in vrede bij Onze Heer.

Overleden Gerard Mentink, 61 jaar oud

Op 6 mei is overleden **Gerardus Bernardus Josef Mentink**.

De familie is erg verdrietig dat hun broer en oom onverwacht is overleden.

De begrafenis heeft in besloten kring plaatsgevonden.

Dat hij moge rusten bij onze Heer

Halfjaarlijkse bespreking

De oude locatierraad is op 8 april bij elkaar geweest voor de halfjaarlijkse bespreking. Men is tevreden met het gevoerde beleid. Er is geen reden tot ongerustheid, de geloofsbijdrage voor dit jaar is toereikend. Verder vinden we er voldoening in dat er nog diverse actieve werkgroepen zijn. We houden het met ons allen nog wel even vol.

Wat er gebeurd is en wat komt

De Mariakapel in onze geloofsgemeenschap werd op 5 mei 2001 geopend en

*Maria
Ster van de Zee
Stil en onopvallend, doch vol kracht.
Hebt gij het licht na ons gebracht.
O maagd uit Galilea, zo teer.
Moeder van God onze Heer.*

ingezegend en bestaat inmiddels alweer 25 jaar. We hopen dat er nog heel wat jaren bij mogen komen aangezien het een punt van rust en bezinning is. Op de foto heeft een bekende parochiaan net één kaarsje opgestoken.

Activiteiten in mei

In de maand mei zijn er een aantal belangrijke (kerkelijke) hoogtepunten geweest. Om te beginnen werden op 4 mei onze oorlogsslachtoffers herdacht bij het monument op het Geurtzenplein. Voorafgaand was er een bijeenkomst in de Remigiuskerk. Eén dag later, 5 mei, is er volop gevlagd op Bevrijdingsdag.

Hemelvaartsdag

Op 14 mei jl. was Hemelvaartsdag. Op deze christelijke feestdag wordt herdacht en gevierd dat Jezus Christus veertig dagen na zijn opstanding (Pasen) is opgestegen naar God in de hemel.

Pinksteren

Op 24 en 25 mei, het pinksterweekend vierden we dat de heilige Geest onze helper is geworden hier op aarde.

PCI

Op donderdag 22 mei is er een vergadering geweest in Keijenburg met de PCI van de andere geloofsgemeenschappen over hoe het gaat in de diverse plaatsen.

Gezamenlijke viering

Op 7 juni was er een gezamenlijke viering met de omliggende geloofsgemeenschappen in Keijenburg, waarin parochiemedewerker Gerry Spekkink voorgegaan is. Het thema was met dit schrijven nog niet bekend.

Missionaire geloofsgemeenschap

Wij hebben een brochure ontvangen over hoe we een missionaire geloofsgemeenschap kunnen zijn in deze tijd. Deze ligt ter inzage in de Mariakapel.

Paaskaars 2025

De paaskaars 2025 is over. De lengte hiervan is op dit moment ongeveer 25 cm en heeft in de vieringen van onze geloofsgemeenschap gebrand. Mocht u hier belangstelling voor hebben dan kunt u zich melden via een briefje in de bruine bus in de Mariakapel. Mochten er meerdere mensen zich aanmelden dan zal er een verloting plaatsvinden.

Begraafplaats Zelhewesweg

In overleg met nabestaanden zijn op 28 april jl. graven geruimd op de begraafplaats.

Jan Claver, contactpersoon

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
 rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
 Secretariaat: woensdag 9.30-11.30 uur.
 Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
 Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad Elsje August de Meijer, vz. 0575-431401;
 Marijke Heeren, secr. 0570-542000; Jan Roes, pm.
 0575-490711; Ton Demmers, geb. 0575-491212.

Pastoraatgroep Bertus Haarman, 0573-432407; Germaine
 Wijnands, 06-53227452, Anne Wijffels, 0575-490752;
 Lenneke Groenevelt, 0575-846657.

Familieberichten Overleden

Marietje Ruiter-Schiphorst, weduwe van Willem Ruiter, op de leeftijd van 90 jaar. Dinie Schiphorst-Peters, echtgenoot van Geert Schiphorst, op de leeftijd van 81 jaar.

Koffieochtend in de pastorie

In de zomermaanden is er geen koffieochtend gepland. Na de vakantie ontmoeten we elkaar graag weer op **woensdag 9 september**. Deze ochtend hebben we pastoor **Harrold Zemann** uitgenodigd. Hij zal iets vertellen over zichzelf en over zijn werk in de twee parochies waar hij sinds kort actief is. Een mooie gelegenheid om hem beter te leren kennen en te horen hoe het met hem gaat. Zoals altijd belooft het weer een interessante en gezellige ochtend te worden. U bent van harte welkom tussen 10.00 en 12.00 uur.

Het is fijn als u zich vooraf even aanmeldt, zodat we weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen. Ook als u graag opgehaald wilt worden, kunt u contact opnemen met: Puck Vork 06-33377632 en Janny Engelsman 0575-490434

Meedenken voor een volgende koffieochtend

Voor een volgende koffieochtend zijn we op zoek naar inspirerende verhalen. Misschien kent u iemand en of bent u het zelf, die iets wil vertellen over een mooi onderwerp? Denk aan een reiservaring, uw vroegere werk, een hobby of een ander boeiend verhaal. Tips & ideeën zijn van harte welkom!

Terugblik Pinksteren & een briljant huwelijk

Vuur van Geest en Vlam van Liefde
 Zondag 24 mei op eerste pinksterdag

ging Willem Achtereekte ons voor in de gezongen woord- en communieviering. Een bijzondere viering met in ons midden een briljant huwelijkspaar **Ton en Annie Gerritsen-Mensink**. Willem heeft een overweging gehouden die in het teken staat van het pinksterfeest **én** het feest ter gelegenheid van het 65-jarig huwelijk.

Met Pinksteren vierden we dat de Heilige Geest mensen samenbrengt, moed geeft en nieuw vertrouwen schenkt. Een feest van verbondenheid, waarin verschillen overbrugd worden en mensen elkaar weer verstaan.

Juist dat zagen we dit jaar heel mooi terug in ons midden, bij het briljante huwelijk van Ton en Annie Gerritsen. Al 65 jaar gaan zij samen door het leven. In al die jaren hebben zij lief en leed gedeeld, en steeds opnieuw elkaar vastgehouden. Hun huwelijk laat zien wat Pinksteren betekent in het dagelijks leven: trouw blijven, elkaar ruimte geven, vergeven en samen verder gaan.

Zoals de Geest mensen met elkaar verbindt, zo zijn ook Ton en Annie al die jaren met elkaar verbonden gebleven. Niet altijd groots of opvallend, maar juist in de kleine dingen, in zorg en aandacht voor elkaar. Hun 65 jaar samen is daarmee een zichtbaar teken van hoop en liefde voor ons allemaal. Wij feliciteren Ton en Annie van harte en wensen hun Gods zegen toe. Voor het volledige verslag www.rkkerkjoppe.nl

Patronesfeest met brunch

16 augustus D.V. vierden we het patroonsfeest met een brunch voor al haar vrijwilligers. Diaken Günther Oude Groen zal voorgaan in de gezongen woord- en communieviering.

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com
Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06-10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

Rob Besselink, 462882; Hans Limbeek, 0314-641546,
Dini Nijenhuis, 06-40594236;
Annie Stapelbroek, 0314-641477

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.30 tot 11.00 uur. Telefoon 0575-461314.

Voor spoedgevallen bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht. Telefoon 06 10 31 96 38 Contactpersoon voor Zelhem: De heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat 43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809

Stichting R.K. Begraafplaats Keijenborg

Contactpersoon: Mevr. J. Lamers tel. 0575 – 464162 email : begraafplaatskeijenborg@hotmail.com; website www.begraafplaatskeijenborg.nl De geldende tarieven kunt u vinden op de website onder 'Tarieven'

Parochiële Caritas Instelling

Secretariaat: Fons Lamers, Kroezerijweg 8, 7256 KR Keijenborg

Kerkdienst gemist

Alle vieringen, ook vanuit Zutphen, zijn te beluisteren via kerkdienstgemist (v/h kerkradio):

www.12apostelen.nl/locatie Keijenborg

Bezoekersgroep

Mocht je bezoek willen hebben van de bezoekersgroep, schroom niet en neem contact op met de contactpersoon Ria Boers.

Telefoonnummer 0575-461938, e-mail: riaboers@upcmail.nl

Overledenen

Op 24 april 2026 is overleden **Ria Mentink-Schennink** op de leeftijd van 86 jaar.

Op 29 april 2026 is overleden **Truus Besselink-Nales** op de leeftijd van 95 jaar.

Alvast noteren in uw agenda

Zaterdag 12 december 2026 – Kerstmarkt – van 14.00 tot 17.00 uur. Mocht u interesse hebben om ook deel te nemen aan de kerstmarkt, dan kunt u zich opgeven vóór 1 november as. per mail aan: ciska.gerritsen@outlook.com.

Achterhoekse Wandelvierdaagse

Afgelopen vrijdag na Hemelvaartsdag kwam de Achterhoekse Wandelvierdaagse weer door Keijenborg. Ondanks het weer was het gezellig druk met wandelaars. De jaarlijkse traditie is dat de kerk dan wat lekkernijen aanbiedt en de kerk openstelt voor de wandelaars. Velen lieten zich een lekker hapje niet ontzeggen. Ook werden er kaarsen aangestoken in de Mariakapel

en het fascinerende interieur van onze kerk mocht ook op belangstelling rekenen. Deze jaarlijkse traditie wordt door de wandelaars dan ook zeer op prijs gesteld. Een goede reden om er mee door te gaan!

Kerk schoonmaken

Zaterdag 18 juli 2026 van 14.00 tot 16.00 uur. Wij willen graag met een groepje vrijwilligers de kerk schoonmaken. Je kunt je aanmelden bij Ciska 06-10065324 Veel handen maken licht werk.

Kermisviering

Zaterdag 20 juni 2026 om 17.00 uur. Voorganger is pastoor Zemann. Zang wordt verzorgd door het koor zgether en het herenkoor. Bij goed weer wordt deze viering gehouden in de tuin van Maria Postel.

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457,
rkkerklochem@hetnet.nl

Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en
intenties).

Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: rkkerklochem@hetnet.nl

Locatieraad Anton Schilderincx, vz., 0573-251115;
Ben Hemmer, secr., 0573-257791, Jan Janssen, pm.,
06 53219753.

Pastoraatgroep Thea van Huijstee, 0573-258442.

Openluchtviering op Hemelvaartsdag bij De Zwiepse Molen

Boven verwachting was het aantal bezoekers dat naar de oecumenische viering op Hemelvaartsdag in Zwiep is gekomen.

Hemelvaart (opstijging) is het kerkelijke feest tussen Pasen en Pinksteren, en behoort tot de paascyclus. Het valt altijd op de veertigste dag van Pasen (wederopstanding) en exact tien dagen vóór Pinksteren (de uitstorting van de heilige Geest). Met Hemelvaart viert de kerk het feest dat Christus is opgenomen in de goddelijke werkelijkheid, die hemel wordt genoemd. Doordat Christus, hoofd van de kerk, is verheven, zijn alle leden van zijn kerk met de hemel verbonden. Christenen herdenken dat Jezus zijn aardse missie heeft voltooid en is teruggekeerd naar zijn Vader in de hemel. Het markeert de overgang van zijn fysieke aanwezigheid op aarde naar een spirituele aanwezigheid.

De openluchtviering, georganiseerd door de Raad van Kerken & geloofsgemeenschappen, werd opgeluisterd m.m.v. enkele dames van Christelijke muziekvereniging Accoord uit Haarlo-Neede en zangers uit het gemengd koor van de St. Josephkerk met muzikale begeleiding van Jan Hillebrands.

Voorgangers waren: Janneke Huizinga (PKN Barchem), ds. Paul Wansink (PKN Lochem) en Ben Knapen (RK Kerk Lochem).

De betekenis van het hemelvaartverhaal werd tijdens de viering door de voorgangers met teksten en bijbellezingeng goed verwoord naar de huidige tijd. In de overweging van ds. Paul Wansink stonden twee woorden centraal: zorgen en verwachten, die kenmerkend zijn voor Hemelvaart en prachtig werden toegelicht. De voorbijtrekkende donkere wolken, onze zorgen en grote zorgen in de wereld, symboliseerden tijdens de viering Jezus' hemelvaart in het vertrouwen, de hoop en de verwachting dat God zijn heilige Geest zal uitstorten over de achtergeblevenen om Zijn werk naar het voorbeeld van zijn Zoon te kunnen voortzetten in de wereld van vandaag.

Aan het einde van de viering werd een collecte gehouden voor de slachtoffers van de overstromingen in Sri Lanka als gevolg van de zware cycloon die op 28 november 2025 over het land raasde. Mariska Kletter (uitbaatster van De Zwiepse molen) schrijft: 'De zuster (Zr. Theresilda Orde Carmeltesen) in Manar, die ik sinds de tsunami in 2004 projectmatig financieel ondersteun, bekijkt en coördineert wat er nodig is.'

Na de viering was er een gezellig informeel samen zijn in de molen met koffie of thee met wat lekkers erbij.

Inzegening Leijser-orgel Pasen 2026

Onder grote belangstelling is op eerste paasdag 5 april 2026 het Leijser-orgel ingezegend door diaken Anton Bos. Als Brummenaar kende hij het orgel al vanaf zijn jeugd en na de sluiting van 'zijn' St. Andreaaskerk had hij niet gedacht het orgel ooit nog te horen. Een verdriet van velen.

Ook enkele parochianen uit Brummen

en Zutphen waren aanwezig bij deze plechtigheid.

Na het openingslied met begeleiding van het koororgel, opende diaken Bos de paasviering en gaf het woord aan Anton Schilderincx, voorzitter locatieraad, voor een korte toespraak met de volgende woorden: "We vieren Pasen, het belangrijkste feest van het kerkelijk jaar. De verrijzenis van de Heer als getuigenis dat het leven de dood overstijgt waardoor we eeuwig met elkaar verbonden blijven. Parallel aan het paasmysterie van vandaag: de 'verrijzenis' van het Leijser-orgel. Na een zwaar beproefde pelgrimage is het Brummense orgel, van Norbertus Stephanus Leijser & Zoon uit Zutphen, van de éne kant van de IJssel, vanuit de voormalige oude waterstaatskerk St. Andreas en de gesloten nieuwe Andreaaskerk in Brummen, aangekomen aan de andere kant van IJssel, in de St. Josephkerk hier in Lochem. Kijk, het staat er én het wacht op ons. Zojuist hebben we het openingslied gezongen met begeleiding van het Bernadette-orgel, het koororgel van Bernard Pels & Zoon uit Alkmaar en gaan we nu over naar de ritus en de zegening van het hoofdorgel, de Ordo Benedictionis Organi Leijser, door diaken Anton Bos, waarin we God vragen dat het Leijser-orgel tot in lengte van jaren mag klinken voor organist en luisteraar."

Na de viering was er een gezellig en informeel samenzijn met koffie en thee met van alles over het Leijser-orgel. Een heuglijk Pasen 2026 in de Lochemse St. Josephkerk.

Inspelingsconcert Leijser-orgel naar een latere datum

In tegenstelling tot de vermelding in de vorige *Onderweg*, is het inspelingsconcert van 19 april jl. niet doorgegaan. De nog resterende werkzaamheden die noodzakelijk zijn om het orgel op concertniveau te krijgen, nopen tot uitstel. Daarom wordt de herinspelingsverplaatst naar een latere datum.

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451454,
bgg 0575-452815.

Rekeningnr.: NL42RABO0148900313

Redactie: redactie@12apostelen.nl

E-mail: t.lebbink2@gmail.com

Parochieadministratie/begraafplaatsbeheerder

Thea Lebbink, 451454; t.lebbink2@gmail.com

Parochiële startviering 2026

Elk jaar starten wij ons kerkelijk werkjaar met een parochiële startviering. De startviering is dit jaar op zondag 30 augustus 2026 en niet zoals gebruikelijk op de eerste zondag van september. De startviering is dit jaar in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen.

H. Willibrord - Ruurlo

Groenloseweg 3; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
info@willibrordkerkruurlo.nl

Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of

NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).

Redactie: info@willibrordkerkruurlo.nl

Opgave gebedsintenties bij Anny Strijker; 452652;

anny@strijkerweb.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Theo te Brake, pm., 453511; Harry Kasteel, 06 53729058;

Anny Strijker, 452652; Jos Rouwhorst, 453251.

ingezet, maar helaas moest ze vanwege haar gezondheid stoppen. Ze kreeg de Gregoriusspeld opgespeld door pastoor Harrold Zemann voor haar 60-jarig lidmaatschap van het Gemengd Koor.

Vieringen

Donderdag 25 juni, 10.00 uur:
eucharistieviering met zang van het gemengd koor.

Voorganger is pastoor Harrold Zemann.

Donderdag 27 augustus, 10.00 uur:
eucharistieviering met zang van het gemengd koor.

Voorganger is pastor Harry Scheve.

April 2026

Voorjaarsconcert

In april was onze kerk regelmatig bruisend middelpunt van talloze mooie activiteiten.

Het kinderkoor Sing a Song hield samen met het koor Markant een voorjaarsconcert voor een volle kerk.

Thema: zingen verbindt. Na afloop deelden de kinderen bloemen uit aan de bezoekers.

Onderscheidingen

In de eucharistieviering op 23 april kregen twee parochianen een verrassende onderscheiding uitgereikt aan het einde van de viering. Na afloop was er een feestelijke ontmoeting met koffie met gebak. Wim Huitink nam na 71 jaar afscheid. Hij werd gehuldigd met de Willibrordplaquette. Een onderscheiding voor al zijn verdiensten, waaronder 71 jaar collectant. Annie Spekschoor nam afscheid van het Gemengd Koor. Ze had een mooie Sopraan stem en was altijd heel erg trouw. 60 jaar heeft Annie zich

Hemelvaart

In mei was er met Hemelvaart weer een mooie, goed bezochte openluchtviering op de Boerderij de Klooster aan de Batsdijk 4 te Ruurlo. Elk jaar weer een bijzondere viering van de gezamenlijke kerken van Ruurlo. Voorgangers dit jaar waren ds. Anneke de Hoop en Marian Storteler.

Bezoekersgroep

Annie Alberink is de nieuwe contactpersoon namens de bezoekersgroep voor de Dorpstraat, Barchemseweg, Borculoseweg, de Kroezelaan, de Haarskamp en de Leusinkbrink

Brede Dak Ruurlo

De volgende maaltijden van het Brede Dak zijn op 2 juli en 6 augustus.

Inloop 17.00 uur; aanvang maaltijd 17.30 uur.

Info en opgave bij Anny Strijker tel.: 06-41569858.

Vervolg Ruurlo

Repetitie Gemengd Koor

Elke woensdagmiddag repeteert het koor van 14.00 tot 16.00 uur in de Willibrordkerk. Wilt u meezingen, u bent altijd welkom. Loop rustig binnen om te komen luisteren en samen een kop koffie te drinken. Na woensdag 1 juli heeft het koor een zomerstop tot 19 augustus,

Koninklijke onderscheiding

Vrijdag 24 april werd Margriet te Morsche verrast met een koninklijke onderscheiding voor haar jarenlange (sinds 1970) inzet voor mens, maatschappij en onze geloofsgemeenschap.

Met een drukbezochte receptie in de Willibrordkerk werd Margriet in het zonnetje gezet. O.a. door de koren Stemmig en Markant, het Passiekoor, het Brede Dak,

het parochiebestuur van de HH. Twaalf Apostelen en vele anderen....

Ook Mariëtte Geerligts (85 jaar) uit onze geloofsgemeenschap in Borculo kreeg een lintje opgespeld.

Om alvast in je agenda te vermelden

Zondagmiddag 1 november (14.00 uur) zal prof. dr. em. Manu Keirse een lezing komen verzorgen in de

Willibrordkerk te Ruurlo. Het Koor Markant zal met mooie liederen het programma mede invullen. De geloofsgemeenschap St. Willibrordus zal samen met de Stichting Verborgen Dilemma een middag organiseren rond het thema Rouw en nabijheid bij onzichtbaar lijden. Manu Keirse, rouwdeskundige, is uitgenodigd en komt een lezing verzorgen. Prof. dr. em. Manu Keirse is klinisch psycholoog, doctor in de geneeskunde en de autoriteit in Nederland en België als het gaat om verdriet, verlies, rouw en de laatste levensfase. Hij schreef meerdere bestsellerboeken over rouw en geeft les over verlies aan de faculteit geneeskunde van de Katholieke Universiteit Leuven. Door zijn doctoraatstudie werd Manu expert in patiënten begeleiding, rouwverwerking en palliatieve zorg.

Nieuwsbrief

Ontvangt u de wekelijkse nieuwsbrief nog niet en wilt u die wel ontvangen stuur dan een mailtje naar Info@willibrordkerkruurlo.nl

Klankschalen meditatie en mantra zingen.

Er zijn klankschalen meditaties gepland op 3 juli en 24 juli. (Het is een voorlopige planning in de lokale nieuwsbrief hoort u meer daar over)

H. Willibrord - Steenderen

Bronkhorsterweg 2F, 7221 AC Steenderen
Secretariaat: Azaleastraat 14, 7221 AZ Steenderen
Tel.: 0575 452101; b.g.g. 06 16066571
email: mariaschut@kpnmail.nl
Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad Trudi van der Weijden, vz.; Trees Huis in 't Veld, pm.; Nel Verheul, secr., 472144, familie.verheul@kpnmail.nl; Willie Geurts, geb.

Pastoraatgroep Marijke Steemers, Maria Schut, secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; Annie Willemsen, Maria Schotman, vz.

Opbrengst vastenactie

Het is alweer even geleden, maar we willen u toch de opbrengst van de vastenactie in onze geloofsgemeenschap niet onthouden. Totaal is er een bedrag van € 277,90 opgehaald.

Dit jaar was de opbrengst van de vastenactie voor het Bisdom Pando in het noorden van Bolivia. De bisschop van dit gebied werkt hard aan het verbeteren van de leefomstandigheden in gevangnissen en de zorg voor arme en zieke mensen.

Ook voor naschoolse opvang. Dank u wel voor uw bijdrage. Hoeveel er totaal in het land is opgehaald is nog niet bekend.

Nieuws van de tuinploeg

Op donderdag 21 mei werd de tuinploeg getraakteerd op gebak. Dit vanwege het 60-jarig huwelijksfeest van Henk en Coba Kemperman. Henk is vrijwilliger bij de groep. Namens de tuinploeg kregen zij een mooie bos bloemen zoals de foto laat zien.

Mariaviering

De Mariaviering op 18 mei was goed bezocht. De aanwezigen staken een kaarsje aan bij Maria. Het koor zong bekende Marialiederen.

Vervolg Steenderen

Vieringen

Nu we nog slechts 1x per maand op zondag een woord- en communiedienst hebben met eigen voorgangers valt het kerkbezoek niet tegen. Ook mensen van geloofsgemeenschappen in de buurt weten onze kerk te vinden. De vieringen op de derde donderdag van de maand, met een voorganger van het pastoraal team, beginnen om 19.00 uur. Daarna drinken we samen koffie.

Oogstdankviering

Op zaterdag 15 augustus om 19.30 uur is de oogstdankviering bij het kapelletje aan de Wichmondseweg in Baak. Bij slecht weer wordt uitgeweken naar de protestantse kerk in Steenderen. Voorgangers zijn dominee Hubertien Oostdijk en diaken Oude Groen. Nieuw Leven zorgt voor de muzikale ondersteuning.

Familieberichten

Op 12 april is onze medeparochiaan **Gerharda Antonia Rutjes-Stentjes** overleden. Ada is 88 jaar geworden. Op 17 april is afscheid van haar genomen in een dankdienst in het crematorium. Op zondag 3 mei hebben we voor haar gebeden in de kerk en een kaars aangestoken.

Oecumenische openluchtdienst

Dit jaar kon de oecumenische dienst plaatsvinden in de openlucht. Het was op eerste pinksterdag 24 mei stralend weer. In het Plantenbos, onder de bomen stonden 100 stoelen klaar voor de kerkgangers. Deze waren bijna allemaal bezet door gelovigen van beide kerken. Het thema van de viering was: Gods Geest voor iedereen. De bloemendames Annie Borgonjen en Gerda Vredegoor hadden een prachtig bloemstuk gemaakt. Op de foto is deze te zien: drie grote bloemen die de heilige Drie-eenheid verbeelden. Grassen als wind, rode rabarber als het vuur dat de Geest in ons aanwakkert en zeven kaarsen, verbonden door touwen met de duif bovenop als de gaven van de Geest.

Dominee Hubertien Oostdijk en Maria Schotman gingen voor in woord, gebed en uitleg. De Cantorij verzorgde de zang begeleid door Bram van Oort op de toetsen. De kinderen gingen voor

een speurbingo het bos in en kwamen later enthousiast terug over alles wat ze gevonden en gezien hadden. Na afloop genoot ieder van een kopje thee of koffie en werd er nog gezellig nagepraat. Dankzij veel vrijwilligers was alles weer prima verzorgd.

Koffie met een oortje over Lourdes

Op woensdag 24 juni van 10.00 uur tot 11.15 uur is er weer een 'Koffie met 'n oortje' in het Anker. Dit keer zal Maria Schotman vertellen over haar bedevaart naar Lourdes in mei. Ze zal aan de hand van foto's haar verhaal doen en u proberen mee te nemen in de magie van Lourdes. U bent allen van harte welkom.

Kerk open

In de zomermaanden is de kerk overdag open. Het is dan mogelijk een kaarsje op te steken, te bidden of gewoon even te onthaasten. Voorbijgangers maken hier vaak gebruik van, gezien de teksten in het gastenboek. De deur wordt dagelijks geopend en gesloten door een aantal vrijwilligers.

Koffiedrinken

Na de vieringen is er altijd koffiedrinken. U bent weer welkom op zondag 5 juli, donderdag 16 juli en zondag 2 augustus.

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286,
info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00 – 10.30 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurantie)
Redactie: jozefholtstag@gmail.com

Locatieraad Charlotte Bonga, vz., pm., 441261;
Jan Marijnissen, 441276; Valentijn van Waalwijk,
06 83124367.

Pastoraatgroep Michel Roording, 0630727690.

Parochiële startviering 2026

Elk jaar starten wij ons kerkelijk werkjaar met een parochiële startviering.

De startviering is dit jaar op zondag 30 augustus 2026 en niet zoals gebruikelijk op de eerste zondag van september. De startviering is dit jaar in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen.

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735;
ggchristuskoningvorden@gmail.com
Secretariaat: dinsdag 9.30-12.00; donderdag 9.30-11.00.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad Herman Peters, secr., 520452; Ton Rutting, 553527; Ab Hartelman, pm., 06-31371011

Pastoraatgroep Jaap Harmsen, vz., 06 54906763;
Ans Heuveling, secr., 552267; Carin Franssen, 552322;
Gerard Eijkelkamp, 552914.

De tijd gaat snel en de inleverdatum voor deze *Onderweg* is wegens vakanties van medewerkers ook nog eens vervroegd, zodat er al vóór de pinksterviering moest worden aangeleverd. Daarom eerst een korte terugblik:

De laatste twee passievieringen in onze kerk op Goede Vrijdag kenden twee maal een volle kerkzaal en een gepassioneerde uitvoering. Iedereen zeer tevreden maar helaas geen 12e keer in Vorden! Het Hoogfeest van Pasen werd voor de laatste maal in onze kerk gevierd en verzorgd door Jaap Harmsen. Jaap zal ook mede voorgaan in de oecumenische pinksterviering op 24 mei.

Naast de reguliere vieringen vond op 4 mei in de Dorpskerk de jaarlijkse Dodenherdenking plaats, waar Ton Rutting een overdenking uitsprak.

Voorbereidende werkzaamheden in verband met de kerksluiting

In verband met het aantreffen van vleermuizen in de muur van de Christus Koningkerk moesten maatregelen worden genomen om deze een nieuw onderkomen te bieden. Die werd gevonden door spleten aan te brengen in de bovenste delen van de kerktoren, die niet zal worden afgebroken. Er moest een hoogwerker aan te pas komen.

In een later stadium zal aan de toren een bescheiden Mariakapel worden gebouwd met daarin verwerkt een glas-in-loodraam, de eerste steen uit de Christus Koningkerk en het mozaïek van Maria van Altijddurende Bijstand. Een laatste tekening van de architect en enig overleg over praktische zaken (o.a. stroomvoorziening) komen nog aan de orde, waarna het besluit over de definitieve uitvoering valt. De toekomstige locatie in het pand van Oud-Vorden wordt nog bezocht om de onderbrenging van ons secretariaat en enkele noodzakelijke delen van de liturgische inventaris passend onder te brengen. Inmiddels is besloten dat de laatste plechtige eucharistieviering op zondag 27 september zal plaatsvinden, waarna ons kerkgebouw aan de katholieke eredienst zal worden onttrokken en aan de projectontwikkelaar worden overgedragen.

Begraafplaats op de Kranenburg

Recent is ook onze begraafplaats onderwerp van gesprek geweest. Naast een discussie over (toekomstige) ruiming van graven waarvoor niet meer betaald wordt en het periodieke onderhoud, is in ieder geval besloten om binnenkort een strooiveld op een gedeelte van de begraafplaats aan te leggen.

Gespreksgroep

Na enkele succesvolle voorlopers heeft Henk van den Berg aangegeven

dat hij in het najaar wil starten met een gespreksgroep met als thema de verbeelding van Bijbelse verhalen in de kunst. Naast belangstelling uit andere geloofsgemeenschappen blijkt er ook van protestantse zijde interesse om hieraan deel te nemen. In *Onderweg* leest u hier meer over.

Parochieavond op 12 mei

Ruim 50 parochianen kwamen op dinsdag 12 mei in de Christus Koningkerk waar pastoor Harrold Zemann de gezongen eucharistieviering verzorgde en daarna met zoveel mogelijk parochianen in gesprek ging in het kader van een wederzijdse persoonlijke kennismaking.

Ton Rutting en Jaap Harmsen informeerden de aanwezigen over de laatste ontwikkelingen rond de kerksluiting en vroegen en kregen uit de zaal allerlei suggesties om de toekomst van de geloofsgemeenschap van nieuwe impulsen te voorzien. Het werd een zeer geanimeerde en geslaagde avond! Bij het verschijnen van dit nummer breken de vakantieperiodes weer aan en wordt het ook kerkelijk weer even wat rustiger en kan er nieuwe energie worden opgedaan voor een frisse start eind augustus.

Ik wens u namens het bestuur van onze geloofsgemeenschap een fijne vakantie toe!

Namens de locatieraad en pastoraatgroep
Ton Rutting,
voorzitter locatieraad

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Nieuwstadkerksteeg 2, 7201 NH Zutphen
 Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.
 Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen,
 0575-527080; info@stjan-emmanuel.com;
 Rekeningnr.: NL76INGB0000887463
 t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel
 Redactie: scpellemans@hotmail.com

Bezoekersgroep Zutphen

Binnen onze geloofsgemeenschap is jarenlang een bezoekersgroep actief geweest. Gezamenlijk bezochten de leden meerdere mensen in Zutphen en Warnsveld die behoefte hadden aan gezelschap of een goed gesprek. Inmiddels is er een nieuwe bezoekersgroep in het leven geroepen. Hebt u (of iemand die u kent) behoefte aan een bezoekje vanuit de bezoekersgroep? Meld u dan aan via het secretariaat van de geloofsgemeenschap Zutphen. Zij zijn telefonisch bereikbaar op dinsdagochtend tussen 9.00-11.00 uur via telefoonnummer 0575-527080. U kunt ook een mail sturen naar info@stjan-emmanuel.com

Overleden

31/3: **Antonius Maria Zuethof**, 76 jaar

Parochiële startviering 2026

Elk jaar starten wij ons kerkelijk werkjaar met een parochiële startviering. De startviering is dit jaar op zondag 30 augustus 2026 en niet zoals gebruikelijk op de eerste zondag van september.

De startviering is dit jaar in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen. Om alle parochianen in de gelegenheid te stellen deze 'parochiedag' mee te vieren, zijn die dag de overige parochiekerken gesloten.

Zij, die al in een koor zingen of in de startviering graag zouden willen meezingen, kunnen zich aanmelden voor het projectkoor, dat onder leiding staat van Joop van Goozen. Wij proberen voor iedereen, jong en oud, een aantrekkelijke viering te maken.

Schoonmaak St. Jan

Op zaterdag 19 september van 9.00-11.30 uur staat het schoonmaken van de St. Jan gepland. Hiervoor zijn we nog op zoek naar vrijwilligers. Wie wil helpen (of meer informatie wil), kan zich melden bij Carla Piek, via 0575-527128. Alvast hartelijk dank!

Koninklijke onderscheiding

In Zutphen werd **Willy van Schooten** benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Al jarenlang is Willy actief binnen verschillende verenigingen en maatschappelijke organisaties. Willy staat bekend om zijn stille, trouwe en verantwoordelijke inzet voor anderen.

Als lid van de medezeggenschapsraad op de basisschool dacht hij mee over goed onderwijs. Bij de Parochiële Caritas Instelling in Zutphen was hij secretaris en bood hij persoonlijke ondersteuning aan mensen die hulp nodig hadden.

Daarnaast speelde Willy als bestuurslid een belangrijke rol in het samenbrengen van parochies tot één gemeenschap en is hij tot op de dag van vandaag actief als kosten. Ook bij de Amateur Tuindersvereniging Warnsveld is hij al 25 jaar een vaste bestuurskracht. Voor zijn bescheiden en betrokken inzet is hij benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Wij feliciteren Willy met deze mooie onderscheiding.

Middagpauzediensten

Iedere donderdag, 12.15 -12.30 uur (Lutherse kerk, Beukerstraat 10 in Zutphen; vanaf 12.00 uur kunt u luisteren naar orgelspel)

25/6: M. Rus; **2/7:** ds. H. van der Kamp; **9/7:** ds. J. Boer; **16/7:** ds. S. van der Woude; **23/7:** dhr. K. Baas; **30/7:** ds. S.A. Meijer; **6/8:** mevr. N. Bilder (Leger des Heils); **13/8:** ds. S.A. Meijer.

Kopij

Uiterste inleverdatum kopij volgende *Onderweg*: 17 juli

Onze religieuze gebruiksvoorwerpen

De biechtstoel

De Rooms-Katholieke Kerk kent zeven sacramenten: het doopsel, het vormsel, de eucharistie, de ziekenzalving, de priesterwijding, het huwelijk en de biecht. De biecht is het sacrament waarbij gelovigen aan een priester om vergeving vragen voor hun zonden.

De biecht kent zijn oorsprong in de zesde eeuw toen gelovigen in kloosters bij vooral Ierse en Schotse monniken hun zonden konden belijden, berouw konden uitspreken en vergeving konden ontvangen. Voor die tijd was de biecht meestal een openbare boetedoening die slechts één keer in het leven kon worden gedaan en uitsluitend voor zeer zware zonden. De biecht zoals we die nu kennen, waarbij de priester de absolutie verleent nadat de biechteling zijn zonden heeft beleden, is geïntroduceerd op het Concilie van Trente (1545-1563). Met het sacrament van de biecht deed ook de biechtstoel als afsluitbaar meubel, waarbij de priester en de biechteling gescheiden zijn door een houten rooster of gordijn, zijn intrede.

De introductie van de biecht in 1551 was een reactie op de leer van Luther en Calvijn, die beiden de noodzaak van een priesterlijke biecht verwierpen. Het Concilie van Trente benadrukte dat Christus de biecht instelde als een ‘tweede

reddingsplank’ na de doop en dat een gelovige de plicht had alle doodzonden (zonden als moord, abortus en afgoderij) aan een priester te biechten. Het concilie stelde vast dat de absolutie, waarbij de priester namens God optreedt, een rechtshandeling is en niet louter een verklaring van vergeving. De biecht, de belijdenis bij een priester, wordt voorafgegaan door berouw en afgesloten met boetedoening.

Na het Concilie van Trente werd het sacrament van de biecht een essentieel kenmerk van het katholieke geloof en werd in kerkgebouwen de biechtstoel langzaam standaard. Sommige biechtstoelen bestaan uit drie delen: een centrale ruimte voor de priester en twee zijruimtes voor biechtelingen. Biechtstoelen, zeker die uit de achttiende en de negentiende eeuw, zijn vaak rijk gedecoreerd met houtsnijwerk. Sinds de jaren zestig van de vorige eeuw wordt er voor de biecht vaak gekozen voor een persoonlijk gesprek in de kerk buiten de biechtstoel of in een gewone kamer. Zowel de priester als de biechteling zitten dan op een stoel: het is geen vereiste meer dat de biechteling knielt. Veel biechtstoelen – feitelijk nog steeds een historisch symbool van de Katholieke Kerk – hebben in menig kerkgebouw een tweede leven gekregen als opbergkast voor schoonmaakspullen.